

Diskurser, medier og politik!

Kritisk diskursanalyse af mediernes samt den politiskes italesættelse af bande- og rockerkriminalitet som fænomen.

Kandidatafhandling i Kriminologi AAU:

Heidi Damholt Kristensen

Gruppe nr. 37

4. semester juni 2018

Vejleder: Annick Prieur

Antal ord indgående i opgaven: 25.767

Indholdsfortegnelse

ABSTRACT	5
KAPITEL 1. INDLEDNING	7
1.2 PROBLEMFELT	10
1.3 RELEVANS.....	10
1.4 LITTERATURSØGNING:	12
1.5 PROBLEMFORMULERING:	13
1.5.1 HYPOTESE:.....	13
1.5.2 BEGREBSDEFINITION:.....	13
1.5.3 AFGRÆNSNING:.....	15
1.6 PROJEKTDESIGN:	16
KAPITEL 2. VIDENSKABSTEORETISKE TILGANG	17
2.1 VIDENSKABSTEORETISK AFSÆT/SOCIALKONSTRUKTIVISTISK TILGANG:	17
2.1.1 DEN ONTOLOGISK OG EPISTEMOLOGISK POSITION:	18
2.1.2 SOCIALKONSTRUKTIVISMEN I ET KRITISK PERSPEKTIV:	19
2.1.3 SAMMENFATNINGEN AF DEN VIDENSKABSTEORETISKE RETNING:	20
KAPITEL 3. METODE.....	21
3.1 VALG AF EMPIRI:	21
3.2 DEDUKTIV TILGANG:.....	23
3.3 ANALYSESTRATEGI – KRITISK DISKURSANALYSE SOM METODE:.....	24
3.3.1 DISKURSANALYSE:.....	24
3.3.2 VALG AF KRITISK DISKURSANALYSE:	26
3.3.3 NORMAN FAIRCLOUGHS KRITISK DISKURSANALYSE:	26
3.3.3.1 REDEGØRELSE FOR FAIRCLOUGHS KRITISKE DISKURSANALYSE:	27
3.3.3.2 FAIRCLOUGHS FORSTÅELSE OG ANVENDELSE AF DISKURSBEGREBET:	28
3.3.3.3 TEKST-ORIENTERET DISKURSANALYSE:.....	30
3.3.3.4 DISKURS OG IDEOLOGI:	33
KAPITEL 4 TEORETISK AFSÆT	35
4.1 STRAFTEORI	36
4.1.1 BEGRUNDELSER FOR STRAF I SAMFUNDET	37
4.1.3 ALMENPRÆVENTION (AFSKRÆKKELSE OG NORMATIV PÅVIRKNING)	38
4.1.4 RETRIBUTION	39
4.1.5 RETSSTAT OG RETSSIKKERHED	39
4.1.6 BEFOLKNINGEN OG STRAF	40
4.1.7 KRIMINALPOLITIK	41
4.1.7.1 DALBERG-LARSENS TEORI OM KRIMINALPOLITIK.....	42
4.2 KRIMINOLOGISKE TEORIER	44
4.2.1 NILS CHRISTIE	44
4.2.2 FLEMMING BALVIG:	45
4.2.3 DISKUSSION AF KRIMINOLOGISK TEORI.....	46
4.2.4 MORAL PANIC	47
4.2.5 GOODE OG BEN-YEHUDA:	49
4.3 POLITOLOGISK TEORI	51
4.3.1 PENAL POPULISME (STRAF, RET OG POPULISME) AND PUBLIC OPINION.....	51
4.3.2 KRITIK AF PENAL POPULISME AND PUBLIC OPINION	53
KAPITEL 5 ANALYSE	54
5.1 PRÆSENTATION AF ANALYSENS FREMGANGSMÅDE.....	54
5.2 TEKSTANALYSE.....	55
GENNEMGANG AF NYHEDSARTIKLERNE SOM INDGÅR I ANALYSEN SAMT DE FÆLLES ANVENDTE DISKURSER:	55

5.2.1 FUNDNE SPROGBRUG SAMT VIRKNING AF DISSE I ARTIKLERNE	56
5.2.2 ANALYSE AF MEDIERNES ITALESÆTTELSE AF ROCKER- OG BANDE MEDLEMMER.....	60
5.2.3 DELKONKLUSION AF MEDIEANALYSEN	63
5.3 ANALYSE AF FOLKETINGSDEBATTEN OMKRING L190:	64
5.3.1 FORMÅLET MED ANALYSEN	64
5.3.2 BESKRIVELSE AF L190.....	64
5.3.3 AKTØRERNE I BEHANDLINGEN AF LOVFORSLAGET	66
5.3.4 VÆGTNINGEN AF RETSFØLELSE.....	66
5.3.5 SPROGETS BETYDNING	74
5.3.6 ITALESÆTTELSE AF "OS OG DEM"	74
5.3.6 DELKONKLUSION FOLKETINGSDEBATTEN	76
6. DISKUSSION	78
6.1. METODE.....	78
6.2 TEORI	79
6.3 EMPIRI.....	79
7. KONKLUSION	81
7.1 RELIABILITET.....	84
7.2 VALIDITET	84
8. PERSPEKTIV PÅ SAMFUND OG KRIMINALITETS FORSTÅELSE.....	86
LITTERATURLISTE	88

Tro- og loveerklæring

Det erklæres herved på tro og love, at jeg egenhændigt og selvstændigt har udformet nærværende projekt. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og projektet eller væsentlige dele af det har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng.

Jeg er bekendt med reglerne for eksamenssnyd, herunder også plagiering og har læst Aalborg Universitets regler på:

<http://www.studerende.aau.dk/Eksamenssnyd+-+hvordan+undg%C3%A5r+du+det%3F/>

Jeg er bekendt med, at overtrædelse af reglerne vil blive indberettet for rektoratet og i sidste ende kan ende med bortvisning.

Endelig står jeg inde for, at antal ord anført på forsiden stemmer overens med virkeligheden.

Abstract

Biker and gang-groups manifests themselves in the public consciousness in many ways. Groups like bikers and gangs are causing a lot of insecurity to the common population in the society.

In addition to insecurity and fear, groups like these are surrounded by excitement, curiosity and gets a lot of media attention, and attention from the common population in general, which is seen when they appear in the news section on television, or when the weekly magazines and documentaries mention their activities.

Since the 1990's has rocker and gang-groups been on the political agenda where several actions has been taken, as seen in law changes and visitation zones etc.

The purpose of this research is to highlight the presumption, that the use of certain language in the media is invented, and meant to design a certain opinion of a rocker- or gang-group.

By using a critical discourse analysis inspired by Norman Fairclough, the research will study which discourses is dominant is the media coverage of rocker- gang-group based crime as a phenomenon, and also if these found discourses is accordingly with the Danish governments newest law against gang-groups.

This research is based on articles where words such as "gang", "rocker" and "shooting" is present in the period from January 1. 2016 to January 1. 2017.

The period and the search words are based on the argumentation that before the danish government decided to rule in a new law against rocker- and gang groups - a lot of shootings were happening in the streets between these groups.

The empirical basis in this research is 7 articles from 4 nation-wide newspapers in Denmark. These articles are combined with an official transcription from the parliamentary debat called L190.

The first part of this research consists of the theoretical impetus where criminal theories, political and sociologically theories are included. Each one contributes to a survey on how the media and the politicians are affecting the discourses of rocker- and gang group related crime. Next to this, the theories from Fairclough are being used as main analysis theory.

The theory will contribute to a systematic walkthrough of the discourses being used by the media and the politicians when they speak about crime.

The sociologically critical discourse analysis is used to understand why some opinions and point of views on a problem are highlighted or taken for granted. It is also used to uncover how the use of a certain language in the media can produce or make certain problems or solutions legit.

By using the discourse analysis in a critically way, it is possible to discover how the media-created criminal discourse creates a problem with rocker and gang group related crime in Denmark.

Second part of this research contains two analyzes; where the first analysis is a media analysis of the 7 articles - and the second analysis is analyzing the parliamentary debate L190. The results of these analyzes shows that the media can participate in shaping a discourse to impress a certain receivers opinion.

The media- and politicians presentation of rocker- and gang group related crime is creating a moral panic in the society. The used discourse is maintaining the common discourse around rocker- and gang groups and is causing a feeling about “them” and “us”.

Further more the analysis shows that the medias discourse about rocker- and gang related crime are affecting the legal policy, causing harder punishments.

The politicians seems to meet the public demand when it comes to determining the punishment of a crime, despite the advise from several experts.

Public demand and the opinion of experts can sometime be hard to combine, which forces the politicians to prioritize what they find the most important.

That can be a natural consequence of democracy - especially when politicians are up for election every 4 years.

Kapitel 1. Indledning

Gennem de seneste år har rocker-bandekriminalitet været genstand for mediernes og politikernes bevågenhed. Siden rocker –og bandekrigen brød ud i 2008, har der været samfundsmæssigt og politisk skærpet fokus på organiserede rocker/bandekriminalitet. Politikerne har taget initiativer til ændring af lovgivningen i form af en bandepakke, som hovedsageligt bestod af skærpede straffe, som en konsekvens af rocker – og bandekrigen. I 2009 blev den første bandepakke vedtaget (*Bandepakke I*). Bandepakken var en samlet betegnelse for en række initiativer rette mod den tilsyneladende støt voksende rocker- og bandekriminalitet. Pakken indeholdt bl.a. initiativer om skærpede straffe, bedre efterforskningsredskaber og tryghed, synligt politi m.m. samt banderåd.

I 2014 blev '*Bandepakke II*' vedtaget – denne skærpede en række af de initiativer, som blev vedtaget med den første bandepakke og indeholdt bl.a. skærpede straffe for besiddelse af skydevåben, øgede mulighederne for at anvende en såkaldte 'bandebestemmelse', som giver mulighed for dobbelt straf for alvorlig rocker- og bandekriminalitet, foruden styrkelse af den eksisterende exit-indsats.

I forbindelse med "*bandepakke II*" i 2014 foreslog blå blok for første gang, at afskaffe muligheden for prøveløsladelse for de registrerede rocker- og bandemedlemmer, med baggrund i at føre en hårdere linje over for disse medlemmer og for at øge trygheden for den almene borger. Forslaget gik på, at blå blok mente, at rockere og bandemedlemmer skulle sidde fuldtid i fængsel, da organiseret kriminalitet ikke skulle kunne belønnes, med en prøveløsladelse. Forslaget blev dog afvist af Socialdemokratiet og blev derfor ikke til en realitet i 2014.

I 2016 udsendte den daværende justitsminister Søren Pind (V) en pressemeddelelse om, at antallet af rockere og bandemedlemmer var det laveste inden for de sidste 5 år. I 2016 var der ca. 1.400 personer som var registrerede medlem, hvilket var knap 500 færre end 4 år tidligere, hvor antallet var på sit højeste (rapport fra Justitsministeriets Forskningskontor 2016). Rapporten viste yderligere, at selvom der rekrutteres nye medlemmer, forlader størstedelen inden får ganske få år rocker- og bandemiljøerne igen permanent. På trods af, at antallet af registeret rocker- og bandemedlemmer er det hidtil laveste inden for de sidste 4 år, er spørgsmålet om strengere straffe af disse personer blevet genoptaget. I 2016 blev forslaget om lovændring inden for bande – og

rocker området med strengere straffe og vilkår igen taget op. Socialdemokratiet havde i mellemtiden ændret holdning i forhold til, forslaget om afskaffelse af prøveløsladelse, for disse grupperinger og gik derfor sammen med regeringen og Dansk Folkeparti om, en lovændring med strafskærpelse af rocker- og bandemedlemmer. Den 24. Marts 2017 indgik Regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet aftale om den nye rocker- og bandepakke: *"Bandepakke III – Bander bag tremmer"*. Pakken blev udformet på baggrund af en oplevet forøget forråelse af rocker- og bandekriminaliteten, som havde ført til, at antallet af rocker- og banderelaterede skudepisoder på offentlige steder, var blevet mere end tredoblet fra 2015 til 2016, hvilke betød at den lovlydige borger gentagne gange var i fare for, at komme i skudlinjen. Aftalepartierne udtrykte, at de ikke ville se passivt til mens at rockere og bandemedlemmer begik rå og skruppelløs kriminalitet.

"I 2016 har vi set en forøget forråelse af rocker- og bandekriminaliteten. Det har ført til, at antallet af rocker- og banderelaterede skudepisoder på offentlige steder er blevet mere end tredoblet fra 2015 til 2016, og at lovlydige borgere gentagne gange har været i fare for at komme i skudlinjen. Aftalepartierne vil ikke se passivt til, mens rockere og bandemedlemmer begår rå og skruppelløs kriminalitet. Med denne aftale sætter vi hårdt mod hårdt".
(Regeringen.dk)

Derfor var og er tanken med den nyeste bandepakke, at der skal sættes hårdt mod hårdt med et mål om, at borgernes tryghed samt sikkerhed skal sikres. Tanken er, at rockere og bandemedlemmer skal holdes så længe som overhovedet muligt i fængslerne, så de ikke chikanerer, truer og skyder på den almindelige befolkning (Aftalen om bandepakke III – Bander bag tremmer).

Justitsminister Søren Pape Poulsen udtrykte i forbindelse med den nyeste pakke:

"Med denne bandepakke vil vi gøre Danmark til et mere sikkert og trygt land. Formålet er at sætte en stopper for rockernes og bandernes utilstedelige og vanvittige opførsel. Jeg er stolt over at have et flertal bag mig, så vi nu hurtigt kan få sat handling bag ordene og lægge et massivt pres på rockere og bandemedlemmer."(Regeringen.dk).

Efter den nye bandepakke står der beskrevet, at: 15.) Personer, der er dømt efter bandebestemmelsen, skal ikke kunne prøveløslades, medmindre de deltager i exit-forløb, og det skal fastsættes som et vilkår for den eventuelle prøveløsladelse, at den pågældende fortsætter sin deltagelse i et exit-forløb. 16.) Ved vurderingen af prøveløsladelse skal tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, generelt med afgørende vægt tale imod. 17.) Der skal iværksættes et forsøg med GPS-fodlænke baseret på ny teknologi i forbindelse med prøveløsladelse og udgang for indsatte, som har en tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet (Pressemeddelelse udsendt den 24. Marts 2017: Aftale mellem Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti).

Med en nye bandepakke, er det altså blevet en realitet, at det for rockere og bandemedlemmer er blevet endnu svære, at blive prøveløsladt. De kan således ende med, at sidde længere tid i fængsel end andre kriminelle, som har begået tilsvarende kriminalitet. I forbindelse med lovændring inden for bande –og rockerområdet, kan der argumenteres for, at der er blevet rørt ved flere grundlæggende retsprincipper, som er gældende samt grundlæggende for det danske retssystem. Det danske system bygger på et princip om *”lighed for loven”*, hvilket bliver udfordret når man går ind og behandler visse grupper anderledes end andre. Et andet princip i vores retssystem er, at man *”dømmer handlinger og ikke holdninger”*, det er ikke ulovligt at være rocker eller bandemedlem, det er ulovligt at begå kriminalitet.

1.2 Problemfelt

Herværende speciale ønsker, at rette opmærksomheden mod mediernes rolle og deres stigende magt i samfundet i forhold til, hvordan man ser og opfatter kriminalitet på politisk og samfundsmæssigt henseende. Gennem de seneste år har bande- og rockerkriminalitet været genstand for mediernes og politikernes bevågenhed. Siden rocker/bandekrigen brød ud i 2008, har der været samfundsmæssigt og politisk skærpet fokus på organiserede rocker/bandekriminalitet (Justitsministeriet 2011). Fra politisk side er der i takt med ”krigen” blevet iværksat diverse bandepakker. Den seneste bandepakke er den såkaldte Bandepakke III ”Bander bag tremmer”, som trådte i kraft den 1. Juli 2017, vedtaget af regeringen med støtte fra Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti.

Den nye bandepakke indeholder 35 punkter vedrørende stramninger inden for bande – og rockerområdet. Pakken kom i stand efter en massiv mediedækning i 2016, hvor avisernes overskrifter var særligt fyldt med voldelige konflikter, så som skyderier og knivstikkerier mellem rivaliserende grupperinger over hele landet.

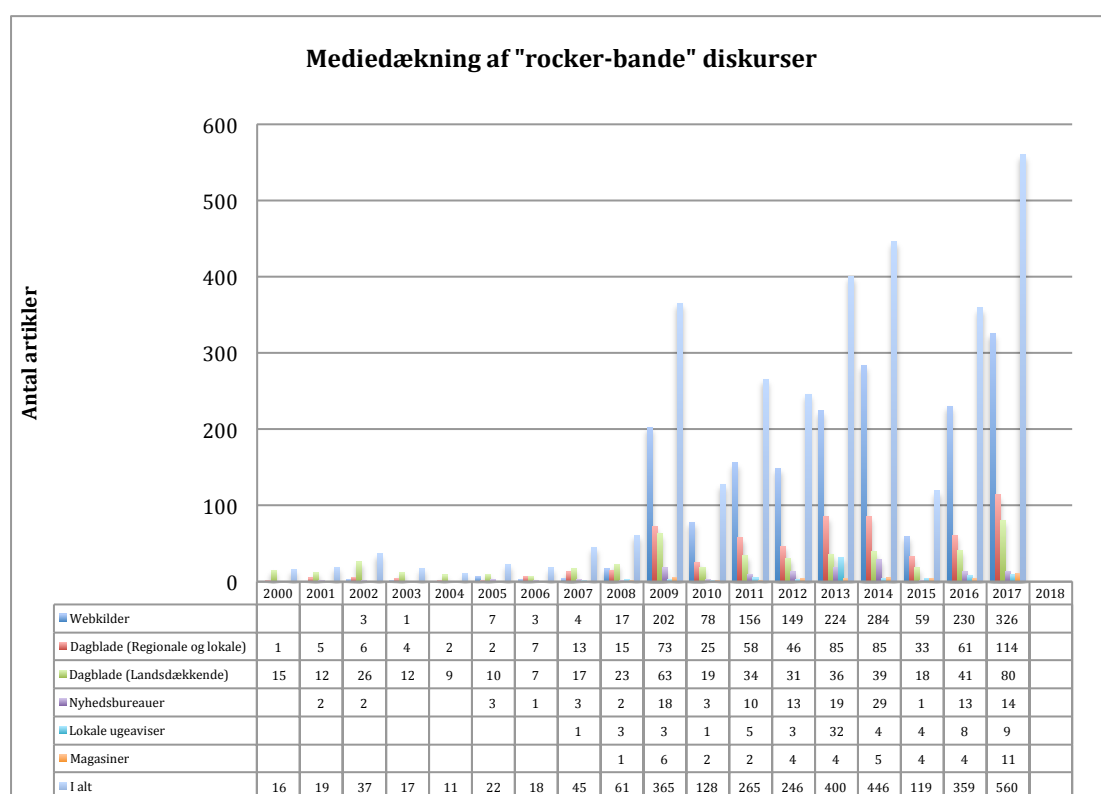
Undersøgelsen sætter fokus på, om mediernes store fokusering på et konkret kriminalitetsområde skaber eller forstørrelser et problem som politikerne derfor ser sig nødsaget til at handle på, hvilket resulterer i strengere lovgivning på det givne område?

Specialet tager fat i hvordan mediedækningen italesatte bande – og rockerkriminaliteten, og sammenholder disse diskurser med politikernes diskurser, forud for den nyeste Bandepakke III. Analysedelen tager udgangspunkt i en kritisk diskursanalyse, hvor der kigges nærmere på om mediernes brug af forskellige diskursordre, har ligget til grund for politisk opmærksomhed og dermed ført til en ny og strammere bandepakke.

1.3 Relevans

Det er de færreste danskere som kommer i direkte kontakt med medlemmer fra enten en bande eller en rockergruppering, i deres dagligdag, hvorfor der argumenteres for, at den offentlige mening samt forståelse af fænomenet i en høj grad konstrueres gennem mediedækningen. Det har derfor været et mål for undersøgelsen, at finde frem til hvordan disse mennesker bliver fremstillet af medierne, for derefter at se om mediernes diskurser kunne sammenholdes med politikernes diskurser, for efterfølgende at kunne analysere om disse stemmes overens. Michael Hviid Jacobsen

skriver, at særligt den måde, hvorpå bander -og rockeregrupperinger omtales og konstrueres i massemedierne, spiller en stor rolle for, hvordan borgere og beslutningstagere opfatter og reagerer på fænomenet (Jacobsen 2012:34). Ved en søgning på Informedia, sås der en klar tendens for, at mediernes opmærksomhed på bande –og rockerfænomenet stiger i 2009. I 2008 publicerede medierne 63 artikler hvor diskurserne ”bande” og ”rocker” indgik, til i 2009 hvor der sker en eksplosion af publiceret artikler. Hele 365 artikler forekommer der i 2009 vedrørende bande –og rockergrupperinger. I 2009 blev den allerførste bandepakke vedtaget (*Bandepakke I*). Denne pakke var et politisk tiltag hvor der blevet taget initiativ til skærpede straffe m.m. Pakken var en samlede betegnelse for, at bekæmpe den tilsyneladende støt voksende bande –og rockerkriminalitet.

Selvom det ser ud som om, at Danmark aldrig før har haft så mange konflikter samt medlemmer er den omtalte grupperelaterede kriminalitet set ud fra mediernes omtale samt gennem de politiske skærpedelser, viser en undersøgelse fra Justitsministeriets Forskningskontor (august 2017) som trækker sine oplysninger fra Rigspolitiet, at de seneste tal fra 1. januar 2017 viste, at der var registreret i alt 1.257 personer med tilknytning til rocker-/bande- miljøerne, hvilket var 136 færre personer end på samme tidspunkt året før og det laveste antal siden juni 2009. Disse opgørelser stemmer ikke

overens med den mediedækning som finder sted. I ovenstående kurve ses det, at mediedækningen nærmest er eksploderet i 2017, er blev der bragt 560 artikler indeholdende diskurser om bande –og rockerrelaterede kriminalitet. Den øget fokus på fænomenet kan være medvirkende til, at skabe et mindre realistisk billede af bande –og rockerrelaterede kriminaliteten, hvilket kan medfører til moralsk panik. Den moralske panik kan videreføres til politiske tiltag, som vedtages på grundlag af retsfølelse og uden evidens for om det overhovedet vil have en effekt eller ej. Det kan derved komme til, at koste samfundet mange penge uden nogen virkning eller bekæmpelse af bande –og rockerrelaterede kriminalitet.

1.4 Litteratursøgning:

For at indkredse problemformuleringen er der blevet fortaget en søgning på allerede eksisterende forskning på området. Det er nødvendigt for at kunne skabe et overblik over, hvilke områder der ikke er berørt forskningsmæssigt og for at kunne trække på den forskning, der er.

I forhold til litteratursøgningen er der blevet søgt på forskellige portaler så som; Bibliotek.dk, Projekter.aau.dk, Google Scholar som er en søgemaskine der retter sig mod forskning og uddannelse. Der blev i første omgang søgt på søgeord som ”bander” og ”rocker”. Ved første søgning blev der fundet frem til 50.600 undersøgelser, oplæg og tidsskrifter som beskæftiger sig inden for området, i en tidsperiode på 10 år (2008-2018). Begreberne er anvendt enkeltvis eller i kombinationer. Efterfølgende blev der fortaget en indskrænkning på søgningen, hvor der udover søgeordene ”bander” og ”rocker”, blev der endvidere søgt under ”fænomen”. Denne søgning blev ligeledes foretaget under den tidsbegrænsede periode på 10 år, hvorefter felt blev indskrænket til 23 forskellige tidsskrifter, indlæg samt undersøgelser.

Herværende undersøgelser har endvidere anvendt litteraturlister fra flere af de fundne undersøgelser inden for feltet. Der er blevet søgt bredt inden for både skandinavisk samt engelsksproget litteratur. Herværende undersøgelse har valgt, at inddrage materiale fra både Danmark, Norge, USA, Canada samt England.

Herværende undersøgelse har fokuseret på litteratur, som er forskning i egen forståelse. Hvilket betyder, at der er taget stilling til hvilket problemstillinger der ønskes at belyses, den baggrund det ønskes at blive belyst på samt undersøgelsens

forskningsmæssige kvalitet. Der er herved foretaget valg af fravælgelse af litteratur som bærer præg af, kun at være rene interviews og derved uden teorirelatering.

Selve litteraturen har et spænd fra 1955 (Cohen, 1955) og frem til i dag. Dette findes interessant, at de problemstillinger som blev beskrevet for over 60 år siden, ligner de problemstillinger som findes i dag.

1.5 Problemformulering:

- Hvilke diskurser er dominerende inden for mediedækningen, af bande –og rockerkriminaliteten? Stemmer disse diskurser overens med diskurserne i 1. behandlingen af lovændringen af den nyeste bandepakke?
- *Hvilken betydning har diskurserne i forhold til fastsættelse af den nyeste bandepakke? (Bandepakke III: Bander bag tremmer)*

1.5.1 Hypotese:

På baggrund af problemfeltet samt problemformuleringen, er der opstillet en hypotese som lyder således: Det forventes, at der ses nogle tendenser til, at medierne italesætter bande -og rockerkriminalitet som et stigende samfundsproblem, som ikke kun berører de involverede parter, men også berører den ”almene” samfundsbefolkning. Hypotesen er yderligere, at dette fører til moralsk panik som skaber en forståelse af, at det er en nødvendighed at straffeskærpe inden for det konkrete kriminalitetsområde.

1.5.2 Begrebsdefinition:

Diskurs: Her værende undersøgelse gør brug af Faircloughs kritiske diskursanalyse og derfor gøres der også, brug af hans fortolkning af diskurser.

Fairclough mener, at diskurser udelukkende findes i sproget og danner et bindeled mellem teksten og den sociale praksis (Fairclough 2003 s.3).

Medierne: Undersøgelsen gør brug af fællesbetegnelse ”medier”- med medier menes der landsdækkende medier i Danmark, som dækker et regionalt eller internationalt område. Der gøres herved ikke brug af lokalafviser. I forhold til diskussionen om

mediernes indflydelse på befolkningens holdning til kriminalitet og dens indvirkning på straffen, bruge begrebet ”medier” om det generelle mediebilledet i Danmark.

Politikere: Politikere som der gøres brug af i undersøgelsen, er udelukkende medlemmer af Folketinget. Der bliver således ikke gjort brug af amts- og lokalpolitikere.

Politiske Dagsorden: Begrebet ”politisk dagsorden” dækker over en uformel og konstant foranderlig dagsorden, som ligeledes kan defineres som en dynamisk debat, da den samlet set består af en vekselvirkning mellem tre forskellige funktionelle dagsordner; beslutningstagernes, mediernes og den samlet befolknings dagsorden. En dagsorden kan som sådan defineres som emner, som kommunikerer op og ned i et hierarki alt efter vigtigheden deraf fra tid til tid (Dearing & Rogers 1996: s. 2). Disse emner der sættes på dagsordnen kan stige og falde, det handler derved om hvilke prioritering disse emner får, om de lægger højt eller lavt på dagsordnen. Der ses derved en konkurrence mellem disse emner om, at få mest opmærksomhed og derved rykke op i hierarkiet. Det ene emne vil derfor altid komme på dagsordenen på bekostning af et andet (Ibid.: s. 3). Begrebet bliver i herværende undersøgelse brugt i forbindelse med de emner, der behandles af politikerne via diskussionen i medierne.

Rockere/Bandemedlemmer: Der skelnes ikke imellem rockere og bandemedlemmer i denne undersøgelse. Der er dog vished om, at disse to grupperinger er to forskellige grupperinger, med hver deres struktur. Rockergrupper har typisk en hierarkisk struktur med faste positioner som præsident, vicepræsident, kasser, sergent-at-arms og roadcaptain. Yderligere er der også optagelsesprocedurer for, at blive medlem af en sådanne gruppering. Derimod er banderne vanskeligere at definere. Denne gruppering anses for, at have en mindre hierarkisk og stabil struktur sammenlignet med rockerne. Medlemmerne i bandegrupperingerne er sjældent identificeret med bestemte titler. (Justitsministeriet).

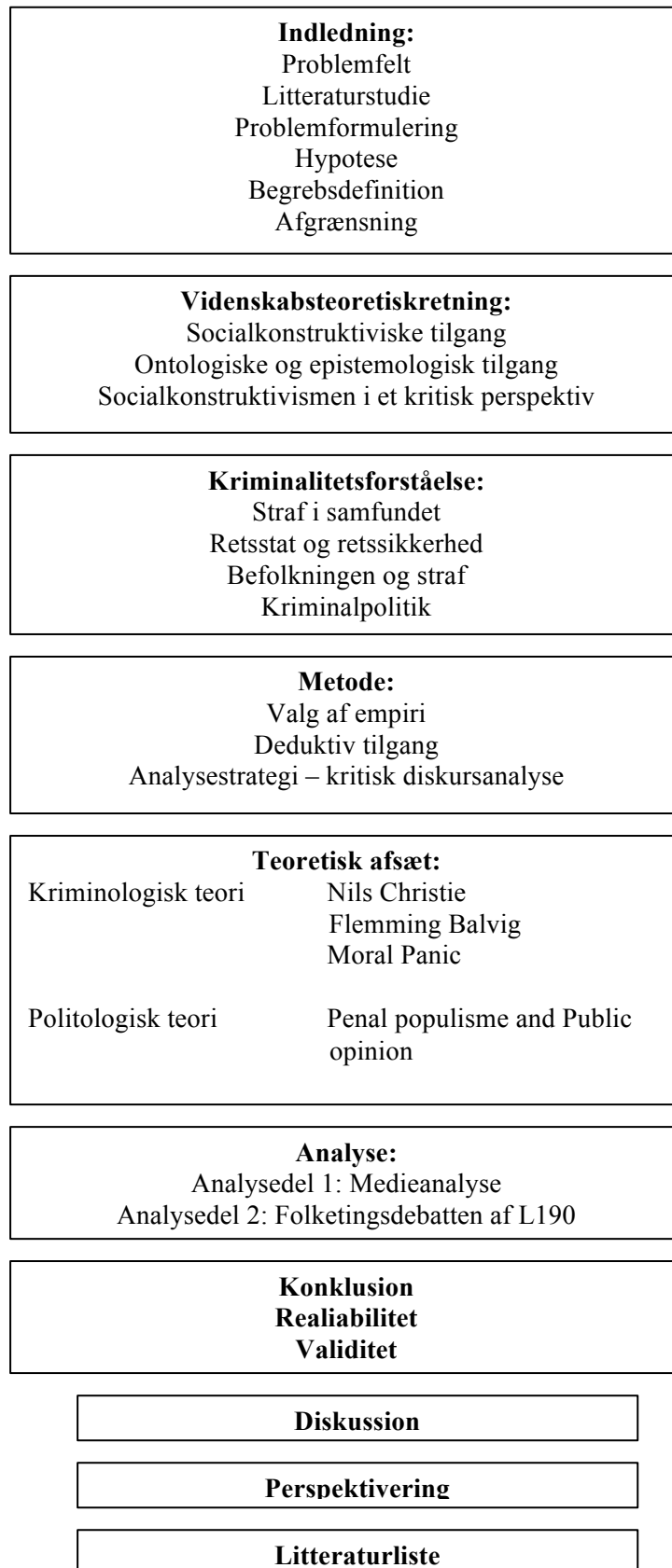
Dog er det i herværende undersøgelse ikke meningen, at finde frem til hvordan de enkelte grupperinger omtales i medierne. Yderligere har man fra politisk side valgt, at lave en samlet betegnelse og lovpakke for de individer, der indgår i den ene eller anden type af gruppering.

1.5.3 Afgrænsning:

Herværende undersøgelse forholder sig til de politiske og sociologiske aspekter af problemfeltet. Meningen med undersøgelsen er at belyse relationen mellem medierne og politikerne, for derefter at kunne sige noget om en eventuel mediepåvirkning i relation til ændring af loven. For at afgrænse yderligere, beskæftiger herværende undersøgelse sig med magtrelationerne mellem landsdækkende medierne og folketingspolitikere i Danmark. Hverken lokalpolitik eller lokale medier indgår ikke i undersøgelsen.

Befolkningen har en stor betydning i forhold til mediernes og politikkernes ageren og for den politiske dagsorden, dog er emnet omkring relationerne mellem medierne og politikerne et stort emne, og der er derfor taget et valg om, at fokus i herværende undersøgelse primært ligger i denne relation. Det vil dermed sig, at undersøgelsen ikke finder det nødvendigt, at inddrage befolkningen som en selvstændig aktør, men mere som en brik i spillet mellem medierne og politikerne. Det er vigtigt, at gøre klart at der er andre væsentlige aktører og institutioner som har indflydelse på den politiske beslutningsprocesser, så som eksperter, interesseorganisationer m.fl. Dog afgrænser herværende undersøgelse sig fra, at gøre brug af disse, med den begrundelse, at undersøgelsens formål er at undersøge hvorvidt mediernes italesættelse af kriminalitet har indvirkning på de politiske beslutninger som bliver truffet.

1.6 Projektdesign:

Kapitel 2. Videnskabsteoretiske tilgang

Dette kapitel er en redegørelse, af den videnskabsteoretiske tilgang som undersøgelsen gør brug af. Yderligere vil der være en beskrivelse af, hvilken betydning tilgangen har for undersøgelsen. Undersøgelsen har en socialkonstruktivistisk tilgang, der vil blive uddybet nedenfor.

2.1 Videnskabsteoretisk afsæt/Socialkonstruktivistisk tilgang:

Undersøgelsens teoretiske fundament beror på den socialkonstruktivistiske tilgang. Undersøgelsen søger at skabe viden om dels hvordan kriminalitet italesættes og tolkes i medierne, dels hvorvidt mediernes diskurser stemmer overens med diskurserne i den politiske debat forinden den nyeste bandepakke. Grundantagelsen i socialkonstruktivismen er, at alle sociale fænomener er socialt konstruerede. Dette betyder, at sociale fænomener ikke er noget i sig selv, men skabes i bestemte sociale kontekster (Christensen, Anders Bøggild 2015: s. 45-46).

Socialkonstruktivisme hævder, at virkeligheden får mening gennem begreber, kategorier og fortolkninger mennesker konstruerer. Den tager udgangspunkt i, at verden, virkeligheden og viden er socialt konstrueret og at virkeligheden præges af eller formes af vores erkendelse af den (Ibid.: s. 48). Det er især begreberne og kategorierne vi bruger til, at beskrive og forstå omverdenen med, som er med til at skabe virkeligheden. I den socialkonstruktivistiske optik opstår samfundsmæssige forståelser historisk og kulturelt, dette selvom de kan opleves som helt naturlige og selvfølgelige, for os individer i hverdagslivet (Ibid.: s. 47- 48). At viden er historisk og kulturel specificitet betyder, at hvis man skal forstå mennesket, skal man se på den kultur og historie, som det er en del af. Menneskets handling og mening får karakter ved fortolkning og viden i interaktion med hinanden. Der er en opfattelse af, at både individ og samfund er produkter af sociale processer. Vores opfattelse og anvendelse af begreber er afhængige af den sociale og kulturelle sammenhæng. Det vil sige, at viden spiller sammen med sociale processer. Det er i den daglige interaktion og i det sociale samspil mellem mennesker, at vores viden skabes. Derfor får sproget en stor betydning (Christensen, Anders Bøggild 2015: s. 48).

Vores begreber og vores kategorier skaber, hvad det er vi ser. Virkeligheden ville derfor kunne fortælles og fortolkes på mange forskellige måder, men det er netop når

vi anvender bestemte blikke eller perspektiver, at vi konstruerer virkeligheden i en bestemt fortælling. Det er en erkendelsesmæssig (epistemologisk) pointe, at vi aldrig kan erkende noget uden at anvende kategorier og begreber. Derfor er det for en socialkonstruktivist vigtigt, at se på kategorier og begreber, da de forgriber hvordan vi ser virkeligheden – der findes så at sige ikke en virkelighed, uden vores begreber om den. Socialkonstruktivisterne er derfor stærkt interesseret i at se på hvem der ser på verden og hvordan der ses på den (ibid.: s.50). Når socialkonstruktivismen hævder, at virkeligheden præges og formes af vores erkendelse af den og at den endvidere påpeger, at samfundsmæssige fænomener ikke er evige og uforanderlige, men er blevet til via historiske og sociale processer, indeholder socialkonstruktivismen et forandringsperspektiv, hvilket gør, at de samfundsmæssige fænomener historisk er foranderlige. Hvis fænomener er menneskeskabte, som socialkonstruktivismen påpeger, så vil de også kunne forandres af menneskets handlinger. Eksempler herpå er, opfattelsen af henholdsvis mediernes og politikernes rolle ændret gennem tiden.

2.1.1 Den ontologisk og epistemologisk position:

Undersøgelsen tager som sagt udgangspunkt i en socialkonstruktivistisk iagttagelse af verden. Disse iagttagelser har, at gøre med nogle filosofiske (forstået som ontologiske og epistemologisk) præmisser for anskuelsen af sprog, subjekt og det sociale. I socialkonstruktivistiske tilgang kan ontologien og epistemologi ikke adskilles, da '*det værende*' og vores erkendelse af '*det værende*' hænger uløseligt sammen. Der eksisterer ikke noget absolut '*derude*', og hvis der gør, har vi i hvert fald ikke adgang til det. Virkeligheden eksisterer kun i kraft af, at den artikuleres, opfattes og forstås indenfor meningsdannende diskurser (Fuglsang & Bitsch Olsen, 2007: 479).

Som tidligere nævnt afhænger virkeligheden af vores erkendelse af den, og da vi erkender via sproglige konstruktioner, bliver vores opfattelse af verden blot en sproglig konstruktion. Som nævnt er sproget foranderligt, og det samme er de samfundsmæssige fænomener, da de er blevet til via historiske og sociale processer, som kan forandres over tid. De begreber som anvendes, er blot begreber, som er sprogligt konstruerede, men som er blevet tingsliggjort. Hvorefter der er sker en objektivering, således at begreberne er blevet en del af samfundet, for til sidst at blive begreber som der tages for givet og derved glemmes, at være en menneskelig konstruktion. (Rasborg, 2004: s. 369).

Ud over at det antages, at medierne som begreb blot er en sproglig konstruktion, antages det ligeledes også, at medierne har indflydelse på, hvilke nye begreber som konstrueres, og hvilke begreber som objektiveres. Yderligere antages det også, at både politikere og offentligheden har indflydelse på konstruktionen, af den sociale virkelighed. Dog bliver deres meninger samt holdninger primært udsendt igennem medierne og derfor antages det, at medierne har den største magt når der tales om, at konstruerer samfundets virkelighedsopfattelse gennem det virkelighedsbillede som medierne skaber.

2.1.2 Socialkonstruktivismen i et kritisk perspektiv:

Den socialkonstruktivistiske tilgang for undersøgelsen har haft betydning for udformningen af analysestrategi, hvilke metodiske valg der er truffet, hvilke teori der anvendes, hvilke betydning som teorierne er tillagt og for valg af empiri.

Positionen er udtryk for et kritisk perspektiv, der sætter spørgsmålstejn ved selvfølelig viden. Den dækker over studier af den sociale virkelighed, hvor man ikke tror på naturlige essenser og hvor man ønsker, at dekonstruerer og demaskere reificerede vaner for at se hvad der ligger bag. Konstruktionen har en overfalde og det interessante er hvad der ligger under denne. Forcen i denne position er, at den tilbyder en reflektiv måde, at demaskerer naturlige hverdagsfænomener og konstruktioner på, hvilket vi som vanemennesker glemmer at sætte spørgsmålstejn ved. Problemet ved positionen bliver dog, hvor og hvornår man skal stoppe, da man i den socialkonstruktivistiske tankegang kan blive ved med at argumentere for og sætte spørgsmålstejn ved, om det man kommer frem til, ikke kan yderligere dekonstrueres. Det er altså i socialkonstruktivistisk perspektiv vigtigt at problematisere det givne. Herværende undersøgelse gør dette ved at kigge på hvordan man i det danske samfund tager medierne og politikkerne som institutioner for givet. Dette vil herværende undersøgelse forsøge at gøre op med, ved at antage en kritisk position og stille spørgsmålstejn ved konstruktionen af disse aktører. Valget af den socialkonstruktivistiske tilgang har to klare konsekvenser; for det første, at virkeligheden anskues som en konstruktion, der opstår gennem menneskets fortolkning af verden. For det andet erkendes det, at som forsker bliver man både påvirket og påvirker selv, det der undersøges. Derfor bør undersøgelsens resultater

ikke opfattes som endegyldige sandheder, men ses som en række mulige fortolkninger af fænomenet.

De teorier som der er udvalgt i undersøgelsen, er blot andre personers fortolkninger af, hvordan verden fungerer, og hvordan samfundets institutioner er konstruerede. Teorierne kan altså ikke betragtes som værende generelle love for, hvordan virkeligheden hænger sammen, men kan anvendes som ledetråde for, hvordan man kan gribe sagen an. Teorierne sammenholdt med det empiriske materiale, kan i egen fortolkning, bruges som model for, hvordan en plausibel forklaring på problemstillingen kunne lyde.

2.1.3 Sammenfatningen af den videnskabsteoretiske retning:

Med udgangspunkt i en socialkonstruktivistisk videnskabsteoretisk tilgang, er det umuligt at få adgang til en objektiv verden. Vores erkendelse af virkeligheden foregår via sproget, og den sociale virkelighed (samfundet) er konstrueret via sproglige begreber, som er foranderlige over tid. Medierne, politikerne, deres roller og relationen imellem de to er derfor konstruktioner, som forandrer sig i en dynamisk proces over tid. Medierne er samtidig den primære aktør i konstruktionen af det bredt accepterede virkelighedsbillede.

Kapitel 3. Metode

Dette kapitel omhandler undersøgelsens metode - de metodiske overvejelser, som der er gjort igennem specialeprocessen. Første afsnit omhandler valg af empiri og begrundelser herfor. Efterfølgende afsnit redegør for undersøgelsens analysestrategi og afsluttes med en kritik heraf.

Det videnskabsteoretiske udgangspunkt for undersøgelsen, har afgørende betydning for valg af konkrete undersøgelsesmetoder og tilgang til anvendt teori og behandlingen af empiri. Derfor vendes, i forlængelse af præciseringen af det videnskabsteoretiske ståsted, blikket mod de metodiske overvejelser, som er forbundet med specialets undersøgelse. Spørgsmålet er, hvilken tilgang og hvilke metodiske værktøjer der med den socialkonstruktivistiske tilgang skaber det bedste grundlag for besvarelse af specialets problemformulering, samt hvilke etiske og analytiske overvejelser, som undersøgelsen åbner op for.

Den teoretiske og metodiske ramme for herværende undersøgelse, er udledt med inspiration fra Norman Fairclough, hvis kritiske diskursanalyse udgør grundlaget for undersøgelsen.

3.1 Valg af empiri:

Den anvendte empiri er udvalgt med henblik på at vise hvordan samfundsmæssige relationer mellem medier, politikere og befolkningen, kan udspille sig i en daglig situation. Undersøgelsen hviler derfor på en række empiriske tekster bestående af artikler fra de landsdækkende medier som dækker rocker/bandekriminaliteten samt en folketingsdebat - L190 Forslag til lovændring af loven om straffeloven, lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme og lov om fuldbyrdelse af straf m.v., gældende for bande -og rockermedlemmer. ”Infomedia” er anvendt som søgeværktøj til at finde relevante artikler. Infomedia overvåger og indsamler indhold fra samtlige landsdækkende dagsblade i Danmark. Foruden den tilgængeligheden og det store omfang af indhold fra medierne, er fordelene ved brugen af ”Infomedia” samtidig, at man har nemt ved, at foretage en præcis søgning indenfor en bestemt tidsperiode, på de udvalgte medier.

Da der kun analyseres på kvalitativ empiri i form af artikler og en folketingsdebat, har det været vigtigt at opstille nogle kriterier for udvælgelsen. Et vigtigt kriterium for udvælgelsen af artikler, har været en inddragelse af forskellige avisers belysning af rocker/bandekriminaliteten. Herudover skal artiklerne være fra nogle af de mest læste landsdækkende aviser. Derfor er der taget et valg om, at gøre brug af artikler, som er skrevet af henholdsvis Berlingske og Politiken. Disse to aviser repræsenterer to forskellige politiske overbevisninger i samfundsdebatten og derved to meget forskellige holdning til rocker/bandekriminalitet. Politiken vurderes som tilhørende den venstreorienterede akse, hvor Berlingske tilhører den højreorienterede (Hjarvard 2007: s. 37-42). Disse to aviser er yderligere valgt på baggrund af, at de anses for at være to af de mest brugt medier i befolkningen. Derved sendes budskaberne i form af det skrevne også ud til et bredt udsnit af befolkningen. Efter en søgning stod det imidlertid hurtigt klart, at disse to mediekilder ikke havde et bredt udsnit af artikler inden for søgningens tidsperiode eller i forhold til de valgte søgeord ”bande” og ”Rocker”. Søgningen fandt at Berlingske havde 19 artikler og at Politiken havde 4. Med udgangspunkt i kriteriet om, at mediet skulle være landsdækkende og nå ud til et bredt udsnit af den danske befolkning, er det endt med at herværende undersøgelse yderligere har inddraget mediekilder som BT og Ekstra Bladet. Disse er valgt, da de anses for at være de mest anvendte og nemt tilgængelige nyhedskilde, for den brede befolkning i samfundet (onlineadgang). Ekstra Bladet har inden for tidsperioden og under de anvendte søgeord bragt 36 artikler, mens BT har bragt 18 artikler. I alt indsamles der 77 artikler, som er blevet bragt inden for perioden 1. januar 2016 og frem til den 1. januar 2017, hvor ordene ”bande” og ”rocker” indgår i. Inden for disse 77 artikler forsøger undersøgelsen, at afkode hvordan medierne italesætter bande –og rockerkriminaliteten som fænomen, men også hvordan medierne gør brug af diskurserne. Det er dog ikke alle de 77 artikler som decideret havde noget med bande –og kriminalitets fænomenet at gøre. I blandt de 77 artikler, omhandlede enkelte eksempelvis rockikoner. Disse artikler er blevet frasorteret og indgår derved ikke i herværende undersøgelse eller i litteraturlisten.

I gennemgangen af resterende 47 artikler der fremkom ved første søgning og som indeholder tekst om fænomenet, ses det at medierne bruger begreber som er med til, at kategoriserer og stigmatiserer de omfattede individer. Fælles for artiklerne er, at de fremstillier bande –og rocker fænomenet som et farligt fænomen, som skal

bekæmpes. Der ses en klar tendens til, at medierne skaber et bestemt billede af hvordan miljøet er hårdt, barsk, voldeligt, kynisk samt en trussel overfor det øvrige samfund. Diskurserne er hårde og har fokus på kontrol. Der findes altså overordnet kontroldiskurser inden for den fundne atikler og knap så mange forebyggelsesdiskurser.

Der foretoges et valg om, at udplukke de artikler som er trykt inden for tidsperiode den 1. januar 2016 og frem til den 1. januar 2017, som de ovenstående 47 artikler, men hvor søgeordene er; ”rocker”, ”bande” samt ”skud”. Denne indskrænkning og disse ord er valgt på baggrund af, at argumentet for den nyeste bandepakke er, at der forinden vedtagelsen, var en del skyderier i gaderne imellem de forskellige grupperinger. Det er endt op med, at der til anvendes i analysedelen er der 7 artikler, som indeholder kriterierne om søgeordene samt tidsperioden. Det kan synes, at virke som en meget lille andel af artikler, som skal illustrere hele undersøgelsen empiri. Men eftersom herværende undersøgelse ønsker at se på om medierne samt den politiske debat, gør brug af samme diskursorden, bruges disse 7 fundne artikler som fremkom under søgningen, til at se på hvordan mediedækningen ser ud, op til vedtagelsen af den nyeste bandepakke.

I udvælgelsen af folketingsdebatten (L190 – Forslag til lovændring af loven om straffeloven, lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme og lov om fuldbyrdelse af straf m.v.) som empiri, har kriteriet været at debatten skulle være repræsentativ for holdningerne vedrørende spørgsmålet om skærpelse af straffen for rocker/bandekriminalitet. Debatten i forhold til første behandling indgår i undersøgelsen, da denne inkluderer repræsentanter fra størstedelen af partierne i folketinget. Yderligere gøres der brug af den officielle transskription som er udsendt af Folketinget selv. Dette for at sikre en vis validitet i analysen.

3.2 Deduktiv tilgang:

I herværende speciale tages der udgangspunkt i en deduktiv analysestrategi. Specialets deduktive tilgang betyder, at problemformuleringen undersøges ud fra forhåndsudvalgt teori, der således ligger til grund for udformningen af undersøgelsen. Arbejder man deduktivt, tager man udgangspunkt i teorien og de generelle antagelser

om virkeligheden og forsøger efterfølgende at teste antagelsen på konkrete observationer. Man begynder altså med teorien, udleder en hypotese om det forventede resultat og sammenligner derefter med empirien. Herværende speciale benytter den deduktive arbejdsmetode i og med, at der for specialet er opstillet hypoteser som ønskes be- eller afkræftet igennem egen analyse. Ligeledes arbejdes der deduktivt, da der ikke foreligger et ønske om, at finde frem til en ny sammenhæng, men i højere grad et ønske om at undersøge allerede eksisterende teori, for derefter at diskutere denne.

3.3 Analysestrategi – kritisk diskursanalyse som metode:

Undersøgelsen benytter som tidligere nævnt, den socialkonstruktivistiske videnskabsteoretiske tilgang, som sit fortolkningsmæssige udgangspunkt for analysen. Som tidligere beskrevet skal der være opmærksomhed på, at denne tilgang ikke er objektiv og derfor skal det erkendes at der ikke findes en objektiv eksisterende sandhed. Analysen belyser herved ikke en uafhængig virkelighed, men er et udtryk for én social konstrueret virkelighed (Rasborg (Collin) 2007: 352). Man skal derfor være opmærksom på, at de begreber som der anvendes i herværende undersøgelse, er præget af hvilke begreber og italesættelser, der udvælges af forskeren. Det betyder, at de diskurser som der findes frem til, kan bidrage til en forståelse og viden af fænomenet, men det er vigtigt, at påpege at der altså ikke er tale om en absolut og sand viden, ved brugen af socialkonstruktivisme og diskursanalyse, men om mulige fortolkninger, der fører til viden om fænomenet.

3.3.1 Diskursanalyse:

I takt med, at undersøgelsen gør brug af den socialkonstruktivistiske tilgang, som har fokus på sproget samt på hvordan sproget skaber og konstruerer den måde hvorpå vi opfatter verden på, bruges den diskursanalytiske tilgang. Diskursanalyse ligger sig op af den socialkonstruktivistiske tilgang, da diskursteoriens epistemologi består i, at vi erkender verden gennem diskurser og dermed gennem konstruktionerne, som i socialkonstruktivismen, konstrueres af mennesket eller samfundet. Man undersøger sprogbrugen, inden for et kommunikerende fællesskab. Formålet med at anvende diskursanalysen er således, at forstå hvordan virkeligheden formuleres gennem sproget, samt hvordan sproget bruges i bestræbelsen på, at opnå magt positioner i

samfundet.

Der findes mange forskellige former for teori, der alle skriver sig ind under betegnelsen diskursanalyse. Marianne Winter Jørgensen og Louise Phillips har i bogen *"Diskursanalyse som teori og metode"* redegjort for forskellige former for diskursanalyse, heriblandt diskursteori og kritisk diskursanalyse. I dette afsnit vil der gøres rede for udvalgte forskelle og ligheder mellem den kritiske diskursanalyse og diskursteori. De forskellige former for diskursanalyse har, blandt andet deres verdensopfattelse og grundlag tilfælles, da de alle er socialkonstruktivistiske. Dette dækker over en række nyere teorier om kultur og samfund og disse teorier har, ifølge Jørgensen og Phillips, følgende fire præmisser tilfælles.

- *"En kritisk indstilling overfor selvfølgelig viden"*
- *"Historisk og kulturel specificitet"*
- *"Sammenhæng mellem viden og sociale processer"*
- *"Sammenhæng mellem viden og social handling"* (Jørgensen og Phillips 1999 s.13-14).

Det betyder blandt andet, at man anerkender, at man ikke uden videre kan anerkende viden som en objektiv sandhed. Vores opfattelse af verden er afhængig af den samfundsmæssige kontekst, vi befinder os i, og den som har været tidligere. Måden, vi opfatter verden på, er kontingent, hvilket betyder, at den er mulig, men ikke givet. Den kunne have været anderledes, hvis vores samfund var opbygget anderledes eller hvis der eksempelvis var begivenheder i historien, som var forløbet anderledes. Det betyder ligeledes, at viden skabes og opretholdes gennem sociale processer og interaktion og reflekteres i vores handlinger (ibid.: s.14). Trods den fælles baggrund, er der en del forskel på de forskellige former for diskursteori. Ernesto Laclau og Chantal Mouffe mener, at diskursen er konstituerende for det sociale. Hvilket betyder, at hele samfundet er opbygget af diskurser og derfor kan forstås gennem diskursanalyse. I modsætningen til Laclau og Mouffe mener Fairclough, at man ikke kan nøjes med diskursanalyse, da der også er et socialt samfund, som ikke manifesteres i diskurserne. Det betyder dog ikke, at han afviser diskursernes betydning for samfundet og historien. Tværtimod anerkender han, at det sociale og det diskursive indgår i et dialektisk forhold, hvilket betyder, at den diskursive praksis

kan påvirke den sociale praksis, ligesom den sociale praksis kan påvirke den diskursive (ibid.: s.29). På den måde har tidligere diskurser også indflydelse på nutidens, da der på et eller andet tidspunkt er opstået hegemoni omkring nogle af dem, og de er blevet til institutioner eller praksisser uden for diskurserne.

3.3.2 Valg af kritisk diskursanalyse:

I tråd med Faircloughs opfattelse af, at diskursanalyse ikke er tilstrækkelig, vælger herværende undersøgelse at gøre brug af den kritiske diskursanalyse frem for diskursteorien. Ifølge Jørgensen og Phillips (1999) hører Faircloughs kritiske diskursanalyse til en af de teorier og metoder, der egner sig til undersøgelser af en kommunikationsprocesser i forskellige sociale sammenhænge, eksempelvis i organisationer og institutioner samt i forhold til bredere samfundsmæssige og kulturelle udviklingstendenser (Jørgensen & Philips 1999: s. 10). Dette gør, at hans tilgang er nemmere at anvende i takt med, at empirien baserer sig på officielle dokumenter. Endvidere tilbyder Faircloughs tilgang, i modsætningen til andre teoretikere nogle konkrete redskaber til, at gribe diskursanalysen an på, en lingvistisk teori og metode til, at forklare sociale forhold ud fra en tekstnær analyse af sociale interaktioner (Fairclough (1992): s. 25-26). Ved at hans tilgang bygger på analyser af sprogbruken, er denne mest anvendelig i forhold til herværende undersøgelse, hvor den tekstnære analyse og tekstens udformning spiller en helt central rolle, eftersom formålet er at analyserer hvordan medierne dækker historier og begivenheder vedrørende bande –og rockerkriminaliteten, for derefter at se på om de mediemæssige og politiske diskurser stemmer overens når der tales om bande –og rocker fænomenet.

3.3.3 Norman Faicloughs kritisk diskursanalyse:

Først præciseres begrebet diskurs samt de teoretiske opfattelser, som begrebet er bundet sammen af. Yderligere placeres Faicloughs kritiske tilgang, i diskussionen af det diskursives forhold til det sociale. Faicloughs bagvedliggende opfattelse af sprogbrugets betydning for meningsdannelse forklares, og slutteligt ridses den kritiske diskursanalyses begrebsapparat op, med særligt fokus på de dele af den, der kan medvirke til forståelse af et politisk medie-output. Det er dette analyseapparat, der senere anvendes i analysen af det udvalgte empiriske materiale. Formålet med

brug af den kritiske diskursanalyse er at tydeliggøre afspejlingen af de sociokulturelle forhold i sprogbruget i massemedierne, og i den offentlige og den politiske sfære, samt forstå betydningen af dette sprogbrug for udviklingen af samfundsdiskursen omkring straf.

3.3.3.1 Redegørelse for Faircloughs kritiske diskursanalyse:

Ifølge Fairclough er sproget “*a socially and historically situated mode of action, in a dialectic relationship with other facets of the social*” (Fairclough 1995: s. 54–55). Det vil sige, at sprogbrug og samfund ikke kan ses som to uafhængige eksistenser, som tilfældigt kommer i kontakt med hinanden. Sprog og den sociale kontekst indgår derimod i et dialektisk forhold, hvor vores sprogbrug repræsenterer vores verden, vores identiteter og sociale relationer, samtidig med at den er med til at skabe og forandre disse – vor sprogbrug får dermed sociale konsekvenser (Jørgensen & Phillips 1999: s. 9). Diskurs bliver på denne måde en form for social praksis, idet den ikke blot konstitueres af de specifikke sociale, kulturelle og institutionelle praksisser og strukturer, som den er en del af, den konstituerer også disse. Den måde, vi udtrykker os på, afspejler ikke blot vores omverden og sociale relationer neutralt, den spiller også en aktiv rolle i at konstruere og forandre dem (Ibid.: s. 9, 74). Diskursiv ageren er samtidig en form for social handling. Vores sprogbrug er på den ene side socialt og historisk forankret, men på den anden side også en form for handling, der kan påvirke andre aspekter af det sociale. I denne forbindelse skal det nævnes, at Fairclough ikke ser vores videns- og betydningssystemer som selvfølgelige, men derimod som kontingente (Jørgensen & Phillips 1999: 13–14, 18–19). Sproget afspejler ikke kun verden på én bestemt måde. Vores virkelighedsopfattelse og –repræsentation er derimod et resultat af vores måde at kategorisere en sådan virkelighed på, og vi skaber via sproget arbitrære repræsentationer, der kan ændre sig over tid og alt efter hvilke sammenhænge, disse bruges i, samt formålet bag dem (Fairclough 1992: 74–75). Et formål med brugen af Faircloughs kritiske diskursanalyse er at konstatere hvilke diskurser eller diskursive praksisser, der opretholdes eller forandres i en given sammenhæng i eksempelvis en organisation eller et samfund. Et andet formål er at undersøge uigennemsigtige årsagsforhold og relationer mellem diskursive praksisser og sociale, kulturelle strukturer og processer. Man kan derfor beskrive Faircloughs kritiske diskursanalyse som en kombination af

en tekst- og samfundsorienteret analyse af forandring i sociale praksisser og sociale strukturer - i denne undersøgelse en analyse af sammenhæng mellem mediedækning og politik.

Ifølge Fairclough er begrebet diskurs en betegnelse for, den måde hvorpå man i tale og skrift fremstiller sine omgivelser og derved italesætter dem gennem sproget. Han mener, at diskurser udelukkende findes i sproget og danner herved et bindeled mellem tekst og social praksis.

3.3.3.2 Faircloughs forståelse og anvendelse af diskursbegrebet:

Fairclough forsøger via sin udgave af kritiske diskursanalyse, at fokusere på teksten, men også på tekstens diskurspraksis, de sociokulturelle forhold hvori den er blevet til, samt dens forhold til andre diskursordener (Fairclough, 1995). Hans brug af diskursbegrebet, bringer overordnet set to teoretiske retninger sammen i én forståelse – koblingen af opfattelsen af diskurs som handlen og samhandlen i sociale relationer, med den mere poststrukturalistiske sociale teoris opfattelse af diskurs som en social konstruktion af virkeligheden (Jørgensen, Winther & Phillips 1999: s. 74). Yderligere har Fairclough præciseret sit begrebsapparat til at kunne bidrage med en forståelse af massemediernes rolle i konstruktionen af samfundsdiskursen, hvorfor hans teori er relevant for et speciale, der har til formål at undersøge sammenhængen mellem de fremtrædende diskurser som optræder inden for medier og det politiske felt, i forbindelse med et fænomen. Han lægger vægt på, at mediediskurs skal ses som et resultat af komplekse og ofte selvmodsigende processer, men også som ideologiske processer. Med ideologiske processer mener Fairclough ikke nødvendigvis, at medierne har en bestemt ideologi, der bestemmer hvad de bringer samt hvordan. Det handler mere om, at alle repræsentationer i medierne rummer bestemte syn, på de sager de omhandler og at de derfor fungerer ideologisk ved, at være med til at reproducere sociale relationer og forståelser (Fairclough 1995 s.14-15). Han beskriver massemediernes som et sted hvor diskurserne optræder og skabes gennem forskellige aktører, som præger mediediskurserne; politikere, eksperter, økonomer, repræsentanter fra interesseorganisationer, repræsentanter fra befolkningen m.v. Fairclough argumenterer derfor for, at kendetegnet for mediediskurs bliver en sammenblanding af genrer og diskurser (Ibid.: s. 33-34).

Et vigtigt punkt i Faircloughs tilgang til kritisk diskursanalyse, er hans afgrænsning af diskursbegrebet. Her defineres begrebet diskurs som en form for sociale praksis, hvor med ordet diskurs dækker over en handling – en måde at interagere på – og er samtidig en repræsentation af verden (Fairclough 1992: s. 63). Fairclough mener, at diskurser udelukkende findes i sproget og danner et bindeled mellem teksten og den sociale praksis. Derved sætter han fokus på to essentielle aspekter i analysen: ”*Den kommunikative begivenhed*”, der er det konkrete tilfælde af sprogbrug samt ”*diskursordenen*”. For Fairclough består alle diskursanalyser af disse to dele, de er derved ikke hinandens alternativer, men komplementerer hinanden og der bør derfor vaskles imellem dem når man foretager en diskursanalyse (Jørgensen & Phillips 1999: s. 79).

Den kommunikative begivenhed er ifølge Fairclough et tilfælde af sprogbrug, som både kan være en avisartikel, en politisk tale, et interview, osv., hvor ethvert tilfælde af sprogbrugen har tre funktioner. Opdelingen er med fokus på forskellige niveauer af teksten – *selve teksten*, *den diskursive praksis* og *den sociokulturelle praksis*. (Jørgensen & Phillips 1999 (Fairclough, 1995): s. 79)

En diskursorden er ifølge Fairclough, summen af de diskurstyper (genrer og diskurser), der bruges indenfor en social institution eller et socialt domæne (Jørgensen & Phillips 1999: s. 80). I en analyse af diskursordener bør fokus være på, om eller hvordan de forskellige diskurser påvirker hinanden. Således indeholder en sådanne analyse f.eks. en undersøgelse af, om forskellige diskurser internt flyder sammen i en tekst eller om forskellige diskurser påvirker hinanden (ibid.: s. 80). Eksempelvis mente Fairclough, at det er kendetegnende for politiske diskurs i medierne, at politikerne optager befolkningens sprogbrug for, at signalere at de to systemer dele fælles opfattelse af problemstillingen, samt at befolkningen ligeledes optager politikernes og specielt mediernes diskurs omkring en problemstilling (ibid. s. 80). Det er en undersøgelse af sådanne påvirkninger, der er af central betydning i en analyse af diskursordener.

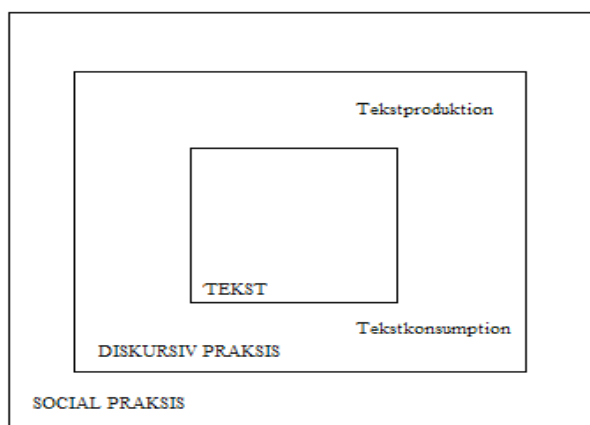
Med udgangspunkt i *den kommunikative begivenhed*, har Fairclough skabt en analytisk ramme til, at kunne forstå sammenhængen mellem tekst og den sociale dimension. Faircloughs tredimensionelle analysemodel består nemlig af de tre ovenstående dimensionerne, som *tekst*, *diskursiv praksis* og *social praksis*. Ifølge

modellen er det ikke tilstrækkeligt, at fokuserer på selve teksten og diskursanalysen, hvis man vil have forståelse for den sociale praksis. Fairclough tilføjer derfor sociologisk og kulturteori til diskursanalysen for, at fuldende teorien.

3.3.3.3 Tekst-orienteret diskursanalyse:

Med det formål, at forstå sammenhængen mellem sproglige og samfundsmæssige forandringer, har Fairclough forsøgt, at sammenkoble tre traditioner med hinanden (Fairclough 1992: s. 72). Som tidligere nævnt nøjes Fairclough ikke med, at foretage en kritisk diskursanalyse, hvor der kun er fokus på teksten. Der imod anlægger han et tværfagligt perspektiv, hvor han kombinerer den tekstnære analyse med sociale teorier, for på den måde, at nå frem til en forståelse af de sociale forandringsprocesser. Med udgangspunkt i dette, introducerer Fairclough en tredimensionel analysemodel.

Model af Faircloughs tredimensionelle model for kritisk diskursanalyse (Phillips og Jørgensen 1999 s.81).

Ovenstående model viser, at *tekst*, *diskursiv praksis* og *sociale praksis* står i et dialektisk forhold til hinanden. I takt med, at de gør det, er det ikke muligt blot at tage udgangspunkt i teksten for, at forstå en social sammenhæng. Man er derfor nød til, at analysere de tre forskellige dimensioner i forhold til hinanden, hvis man skal følge Fairclough analysemodel. Tesen bag Faircloughs tredimensionelle analysemodel, er

som tidligere nævnt, at sproglige og samfundsmæssige forandringer er kædet sammen, hvilket belyses gennem denne model. Første dimension introducerer teksten og tredje dimension introducerer de samfundsmæssige strukturer og processer, ved hjælp af anden dimension i analysemodellen – den diskursive praksis. Den diskursive praksis fungerer altså som bindeled mellem de to andre dimensioner: *tekst* og *social praksis*. I det følgende forekommer der en uddybende præsentation af modellens tre dimensioner og deres indbyrdes forhold til hinanden.

Teksten: Ved den tekstuelle dimension fokuseres på selve teksten. Ved hjælp af en tekstnær lingvistisk analyse, analyseres de formelle teksttræk i teksten. Til denne analyse henter Fairclough inspiration fra Michael Hallidays funktionelle grammatik og fokuserer blandt andet på grammatikken og ordvalg. Selve teksten afdækker herved tekstens mening og form, hvilket gøres gennem en tekstnær lingvistisk analyse med fokus på alt fra semantik, vokabular og fonologi til sætningsopbygning og sætningsordener i teksten. Enhver tekst rummer ifølge Fairclough yderligere tre funktionskategorier, som der kan fokuseres på i analysen; *idemæssig* (herunder argumenter eller opfattelser, der medvirker til at bibeholde eller rekonstruere det eksisterende videns system), *interpersonel* (Konstruktionen af sociale relationer mellem de involverede), og *tekstuel* (konkret konstruktion af afsender-modtager forhold i teksten f.eks. formelt/informelt eller nært/fjernt) (Fairclough 2006: s. 78).

Den diskursive praksis har til formål, at give en forståelse af sammenhængen mellem den konkrete tekst og den sociokulturelle praksis som den er en del af. Fokus ligger på forskellige aspekter af tekstproduktion, tekstforbrug og tekstforståelse. Fairclough påpeger med hensyn til selve analysen, at adskillelsen af dimensionerne tekst og diskursiv praksis i realiteten kan være relativt svært og at de analyseredskaber, han introducerer i vid udstrækning anvendes på tværs af dimensionerne. Det er altså umuligt, at beskæftige sig med teksten uden, at berøre tekstproduktionen og fortolkningen. (Fairclough 1992: s. 73).

Diskursiv praksis: Fairclough definerer den diskursive praksis som processer af produktion, distribution og fortolkning af tekst. Med andre ord er der tale om diskursiv praksis, hver gang noget bliver sat i tale. I henhold til Fairclough er det desuden kun gennem diskursiv praksis, at tekster former og formes af social praksis (Fairclough 1992: s. 86). I denne dimension skal det undersøges, hvordan forskellige

diskurser kommer i spil med hinanden. Her fokuseres der på produktionen og udgivelsen af teksten og modtagerens fortolkning af teksten. Man kan komme ind på intertekstualitet (den måde begivenheder og processer forbindes med subjekter og objekter) og interdiskursivitet (når der citeres fra en anden tekst, eller refereres til andre tekster) samt undersøge, hvordan identitet og sociale relationer konstrueres. (Fairclough, 2006: 78). Når man analyserer den diskursive praksis er man altså interesseret i, hvor og hvordan teksten er blevet introduceret og fortolket samt hvilke regler og rutiner teksten er underlagt. Desuden kan distributionen af teksten også have indflydelse på formen og det indhold der formidles. Derfor har konteksten en stor betydning for den diskursive praksis. For at kunne fortolke samt forstå en given tekst, er der tre vigtige elementer; tekstproduktionen, selve teksten samt modtagelsen af teksten (Fairclough 2003: s. 10).

Hvis man skal have den fulde forståelse for en given tekst, er det dermed nødvendigt at inddrage producentens interesser, værdier, intentioner samt ønsker. Ligeledes er det nødvendigt, at inddrage forholdet imellem tekstuelle niveauer samt modtagerens værdier, viden og formål (Fairclough 2003: s. 10-11).

Den sociale praksis: Den sidste dimension i Faircloughs tredimensionelle analysemodel, er den sociale praksis. Ved analysen af den sociale praksis, bliver den diskursive praksis sat i forbindelse med de sociale strukturer som den indgår i. Som tidligere nævnt er diskurs både konstruerende og samtidig konstrueret, hvilket gør at diskurs derfor er med til at forme den sociale praksis, men også selv formes af den sociale praksis (Fairclough 1992: s. 237). Ifølge Fairclough adskiller den diskursive praksis sig fra den sociale praksis, da denne kan opfattes som ikke-diskursiv. Han mener, at den sociale praksis har betydning for, hvordan en virkelighedsopfattelse italesættes gennem den diskursive praksis. Den rent analytiske fremgangsmåde skaber altså ikke, en forståelse for de sociale sammenhænge. Fairclough mener nemlig, at diskurser både konstitueres af og konstituerer den sociale praksis. Man kan derfor ikke alene gennem tekstanalyse, få belyst en bredere social praksis. Dette kræver teori om samfundets opbygning og forhold knyttet hertil. (Fairclough, 2006: 86). Målet med analysen af den sociale praksis er, at klarlægge naturen bag den sociale praksis, som den diskursive praksis er en del af. Dette udgøre en basis for en

forklaring af, hvorfor den diskursive praksis er som den er, samt den diskursive praksis effekt på den sociale praksis (Fairclough 1992: s. 237).

3.3.3.4 Diskurs og ideologi:

Forskellige diskurser fremstiller emner og positionerer mennesker på forskellig vis, og diskurs kan derfor siges, at have en *ideologisk effekt* (Fairclough 1992: 3–4). Med dette menes, at diskursive praksisser kan bidrage til at skabe og opretholde ulige magtforhold i samfundet. Her tænkes ikke blot på majoritetens eventuelle dominerede stilling i forhold til minoritetsgrupper i samfundet, men også på hvordan diskursive konstruktioner kan bruges til, at fremme bestemte sociale gruppers interesser og/eller begrænse adgang for en bestemt gruppe til et givent diskursfællesskab. Som resultat heraf ser den kritiske diskursanalyse det som sin opgave, at ”afsløre” den diskursive praksis’ rolle, i oprettelsen af den (ulige) sociale verden, og begrebet ideologi forekommer da også ofte i forbindelse med diskursbegrebet. Mediernes diskursorden kan ses som et domæne for (skjulte) overherredømme (Fairclough 2001: s. 42). For det første er mediernes diskursorden underlagt en række veldefinerede og faste regler, der ikke blot dikterer praksis, men også påvirker det journalistiske arbejde. Det er ikke kun faktorer såsom redaktionel kontrol og interne professionelle arbejdsrutiner som der tænkes på. Det er ligeså meget journalistens opfattelse af egen opgave eller rolle i samfundet. Yderligere kan medierne opfattes som en kanal for de dominerende samfundsgrupper – herigennem for bestemte meninger samt holdninger. De personer, som medierne bruger som kilder, er ikke altid repræsentative – nogle opnår endda forrang – for alle samfundsmæssige grupperinger, og man risikerer en skævvridning i forhold til hvilke stemmer, der kommer eller kan komme til udtryk i medierne. Et aspekt, der naturligvis får stor betydning for hvilket perspektiv, der fremkommer i forbindelse med mediedækningen. I forlængelse af dette skal man holde sig for øje, at valget af form og udtryk ikke bunder i en ubevidst handling fra skribentens side. Beslutninger vedrørende hvilke diskurser, man vil anvende, afspejler (implicit eller eksplicit) ikke blot det dybere formål med teksten, men også skribentens bagvedliggende ideologiske underlag – det kan være kulturelt eller institutionelt (Fairclough 1995: s.14).

Ifølge Fairclough så afspejler medierne ikke verden, men i stedet konstruerer versioner af virkeligheden på måder, der afhænger af den sociale stilling og interesser og mål for dem, der producerer dem (Fairclough 1995: s. 104). Den ”farvede” synsvinkel betyder ikke nødvendigvis, at man ikke kan stole på det der står i medierne, man skal blot som læser være opmærksom på, at virkeligheden kan beskrives på mange forskellige måder, og at sådanne virkelighedsrepræsentationer muligvis bunder i andre overvejelser end de rent informative (Ibid.: s. 104). En artikel vil ofte være en manifestation af en given synsvinkel og dermed også være udtryk for en bagvedliggende ideologi samt værdigrundlag. Yderligere kan der på samme tid også være økonomiske og institutionelle faktorer såsom opslagstal og krav om kommerciel succes, som udgøre forskellige censurforanstaltninger på udformningen og indholdet.

Kapitel 4 Teoretisk afsæt

I det følgende kapitel, vil der redegøres for specialets teoretiske afsæt. Der inddrages både straffeteoretiske, sociologiske og politologiske teorier i undersøgelsen. Dette med baggrund i, at de hver i sær bidrager til en undersøgelse af, hvordan mediernes italesættelse af bande- og rockerrelaterede kriminalitet kan have af betydning.

De sociologiske teorier fra det kriminologiske felt inddrages, fordi kriminologien kan siges, at være kritisk indstillet overfor en politisk dominerende opfattelse af kriminalitet som fænomen, der kan og bør udryddes (Balvig 2011: s. 313). Kriminologien giver en forståelse, der tager udgangspunkt i det omgivende samfund. Yderligere bidrager de med, at kunne forklare hvordan synet på det kriminelle menneske påvirker mediernes fremstilling af kriminaliteten (Christie 2004).

Den straffeteoretiske og politiske del består af teorier der søger, at forklare baggrunden for de politiske tiltag omkring strafferammen. Sideløbende med de øvrige teorier bruges Faircloughs kritiske diskursanalyse som er analyseapparat. Denne skal bidrage til en systematisk gennemgang af, hvilke diskursordener der bliver repræsenteret i henholdsvis medierne og politikernes italesættelse af kriminalitet (Fairclough, 1998). Den kritiske diskursanalyse bruges i den sociologiske forstand til, at undersøge hvorfor nogle meninger eller synspunkter på en problemstilling fremhæves frem for andre eller tages forgivet. Ligeledes skal den kritiske diskursanalyse i den sociologiske kontekst benyttes til, at afdække hvordan sprogbruget producerer og legitimerer særlige problemstillinger og løsninger herpå igennem pressen. Politologisk bruges den kritiske diskursanalyse til, at undersøge hvordan den straffediskurs som skabes gennem medierne bidrager til, at konstruerer problemet med bande- og rockerrelaterede kriminalitet i Danmark.

Kombinationen af de anvendte teorier er med til, at gøre det muligt for specialet at undersøge om mediernes og politikernes diskursordner stemmer overens når der tales om bande –og rockerkriminaliteten samt bidrage til, at finde frem til mulige årsager der kan ligge til grund for, straffeskærpelserne inde for området.

4.1 Strafteori

Når ordet ”kriminalitet” diskuteres, har de fleste mennesker som regel en klar opfattelse af, hvad kriminaliteten indebærer. Vores forestillinger om kriminalitet er dog ofte meget forskelligartede. Kriminalitet er et af de sociologiske forskningsområder, som der er lavet mange teorier om. Der er i tidens løb lavet både biologiske, psykologiske og sociologiske forklaringer på kriminalitet. De hæfter sig ved, om det er medfødte træk i generne, personlighedsfaktorer eller samfundsmæssige faktorer, der forklarer kriminaliteten. Traditionelt set bliver kriminalitet betragtet ud fra to forskellige måder; enten som grundlæggende, *naturgivent fænomen* eller som en *social konstruktion*.

Hvis man opfatter kriminalitet som et naturgivent fænomen, indebærer det, at visse handlinger opfattes som kriminelle i sig selv. Fænomenet herunder er præget af, at en indforstået moral dikterer, hvad der er rigtigt og forkert. Nogle handlinger anskues som værende så grundlæggende moralsk forkerte, at individer der begår sådanne handlinger anskues for at være onde og umenneskelige. Eftersom kriminalitet ud fra dette perspektiv anskues som et naturgivent fænomen, anskues årsagen til de kriminelle handlinger, alene som liggende hos det kriminelle individ i egenskab af deres ondskab.

Anskues kriminaliteten derimod som en social konstruktion, bliver billedet noget anderledes. Kriminaliteten bliver i denne sammenhæng en form for afvigende eller uønsket adfærd, hvor det, der adskiller kriminelle handlinger fra andre former for afvigende eller uønsket adfærd er, at de er omfattet af lovgivningen, der gør handlingen strafbar. Kriminalitet anskues som værende et produkt af sociale, kulturelle og økonomiske faktorer. Yderligere kan kriminaliteten under dette perspektiv i takt med, at den anskues som værende social konstruerede, også anskues som et resultat af, hvem der har magten i samfundet og dermed også magten til, definerer hvad der er henholdsvis lovligt og ulovligt i samfundet (Jacobsen, Hviid & Sørensen 2013: s. 24-25). Hvis vi tager udgangspunkt i hverdags sproget, vil man måske sige, at kriminalitet er det, de kriminelle laver, og er defineret ud fra straffeloven. I praksis defineres kriminalitet som juridiske forbudte handlinger der kan straffes. Om et individ kan straffes afhænger af, om gerningsindholdet står skrevet i loven og dermed er juridisk forbudt. Kriminalitet, og hvad der karakteriseres som kriminelle handlinger, må forstås som et historisk og samfundsmæssigt

fænomen, der konstrueres via juridiske bestemmelser, dvs. lovgivning, og gennem praksisser som er forbundet med lovgivning i form af eksempelvis retskrav, sagsbehandlinger og domfældelse. Da sådanne bestemmelser og praksisser varierer og forandrer sig gennem tiden og på tværs af kulturer og traditioner, vil handlinger, der betragtes som kriminelle og dermed kriminalitet, også forandre sig. Det vil variere, hvem der kan betegnes som 'kriminelle'. Kriminalitet er derved socialt konstrueret. Den sociale konstruktion af kriminalitet vedrører, at selve grundlaget for kriminalitet er konstrueret af mennesker i kraft af juridisk bestemte love. Disse love definerer altså, hvad der er kriminelt, og dermed hvilke menneskelige praksisformer der kan karakteriseres som sådan (ibid.: s. 24-25).

4.1.1 Begrundelser for straf i samfundet

Hvordan et samfund straffer, og hvad der skal tillægges betydning for strafudmålingen, har længe været genstand for diskussion. To hovedretninger inden for denne diskussion beror på, om samfundet skal straffe ud fra et fortjenesteperspektiv eller et nytte-perspektiv. Det følgende afsnit er der foretages en gennemgang af de primære begrundelser for straf og af de overvejelser, man generelt har gjort sig i den forbindelse.

4.1.2 Individual-prævention (Afskrækkelse, resocialisering og inkapacitering)

Individual-prævention betyder, at vi straffer for at påvirke forbryderen: Hermed menes, at vi straffer den konkrete person, der i forvejen har begået kriminalitet (Toftegaard Nielsen 2004: s. 25). Straffen er fremadrettet i den forstand at de foranstaltninger, der sættes ind, søger at mindske kriminaliteten for eftertiden. Der er tre primære formål med individual-præventiv straf:

Det første formål er *afskrækkelsen*. Tankegangen er enkel - den ulempe som en bøde eller en fængselsstraf medfører for forbryderen, skulle gerne bevirke, at han ikke ønsker at risikere konsekvensen af yderligere lovovertrædelser og derved mere af samme skuffe. Der er dog i kriminologien, udtryk for en markant skepsis over for synspunktet, da et fængselsophold snarere synes at tilskynde til yderligere kriminalitet som følge af den normative påvirkning, som et ophold med hærdede kriminelle medfører. Man taler i den forbindelse om fængslerne som kriminalitetens

universitet, hvor den indsatte opdrages i en, for samfundet, uønsket adfærd (ibid.: s. 25). Det andet formål er **resocialisering**: Med resocialisering er meningen, at forbryderen genopdrages og kan genindtræde i samfundet som lovlydig borger efter endt afsoning eller betaling af bøde. Troen på, at fængslet kan rehabilitere kriminelle og gøre dem til lovlydige borgere, er dog også en opfattelse, kriminologien i vidt omfang har forkastet (ibid.: s. 25). Man har dog arbejdet med initiativer såsom videre- og efteruddannelse i fængslerne. Resocialiseringen repræsenterer en blødere magtanvendelse end den almindelige fængsels- og bødestraf. Det sidste formål i afstraffelsen af individet, er **inkapaciteringen**. Berøver man lovovertræderen friheden eller livet, har man effektivt uskadeliggjort ham. Dette synspunkt kan særligt anlægges over for hærdede kriminelle, hvor det i højere grad taler for den almene sikkerhed at indespærre vedkommende og derved undgå fremtidige lovovertrædelser (ibid.: s. 25). Inkapaciterings-argumentet er et af de mest konkrete, individualpræventive hensyn. Alligevel har det, bl.a. ud fra velfærdsstatens humanistiske synspunkt om menneskers kapacitet til at forbedre sig, været et meget omdiskuteret argument helt frem til i dag.

4.1.3 Almenprævention (Afskrækkelse og normativ påvirkning)

Almenpræventionen knytter sig til den virkning, straffen af den enkeltes adfærd har på det øvrige samfunds adfærd. Straffen antages bl.a., at have afskrækkende virkning hvorved, at de mennesker der overvejer at begå en kriminel handling, ser konsekvenserne af, at bryde loven og dermed tænker sig om en ekstra gang (ibid.: s. 25). Men den præventive effekt, kan i teorien også være mere kalkuleret: Her vil overvejelserne om den almenpræventive virkning af en given bestemmelse være, at forbrydelsen i bogstaveligste forstand ikke må kunne betale sig. Der kan dog stilles spørgsmålstejn ved, hvilken betydning afskrækkelsens præventive virkning har på eksempelvis spontane og følelsesbetonede handlinger. Vold kan f.eks. forbindes til alkoholpåvirkning, euforiserende stoffer, jalousi o. lign.

Der argumenteres ligeledes for, at kriminaliseringen af et givent område kan have normativ, regulerende virkning på hele samfundet. Det, der gøres ulovligt, bliver nemlig også gjort til moralsk og etisk forkert.

4.1.4 Retribution

Hensynet til *retribution* knytter sig til ofrets behov for retfærdig genoprettelse, dette ved at forbryderens ugerninger ikke går ustraffet hen. Samfundet forventer, at der straffes efter fortjeneste. Den gode handling belønnes og den slette straffes. Sanktionen skal afpasses sådan, at den kriminelle påføres et proportionelt onde i forhold til den forvoldte krænkelse (ibid.: s. 25-26). I modsætning til de almen- og individual-præventive hensyn, knytter overvejelserne omkring retributionen sig ikke til straffens virkninger for det almindelige kriminalitetsniveau eller den enkeltes forbryderiske tilbøjeligheder for eftertiden (ibid.: s. 26). Her beskæftiger vi os altså ikke umiddelbart med straffens præventive virkning. Når man kobler ofrets lidelse med gerningsmandens straf, taler man oftest om den retfærdige gengældelse. Straffen er her, et absolut mål i sig selv. Almindeligvis benævnes Talionsprincippet som essensen af synspunktet, der dikterer øje for øje og liv for liv. Fordelen ved tankegangen er, at man sikrer fuldstændig forudberegnelighed for den, der overvejer en forbrydelse. Derudover lettes byrden for domstolsskønnet i strafudmålingen, hvor princippet føres ud i dets bogstaveligste form, og hvor fastlæggelsen af strafferammer ikke sker ud fra andre end dette ene hensyn. Begge argumenter er mere eller mindre forladte i nutidige retssamfund ud fra humanistiske synspunkter. Hævnmotivet er især i den danske retsteori, miskrediteret som uvidenskabeligt og hævntanker anset som et illegitimt motiv for straf (Greve 2004: s. 3). I stedet for udelukkende at straffe for, at opnå en retributiv tilfredsstillelse, har det i anden halvdel af det 20. århundrede været et væsentligt straffehensyn i dag, at man indpoder en præventiv frygt hos de, der overvejer at udføre kriminelle handlinger.

4.1.5 Retsstat og retssikkerhed

Retsstaten er en vigtig grundsten i et demokratisk samfund som Danmark er. Retsstaten er et værn mod vilkårlighed samt vilkårlige magtanvendelse. Retsstatens formål er, at sikre en ensartet behandling af alle borgere i samfundet. Når der tales om retsstaten, er det uundgåeligt ikke at tale om begrebet ”Retssikkerhed”. Et helt centralt element i begrebet ”retssikkerhed” og i forståelsen af dette er, at borgeren i rimelig grad, skal kunne forudse sin retsstilling.

”Det omtalte retssikkerhedskrav går grundlæggende ud på, at sikre den størst mulige forudsigbarhed i den administrative retsanvendelse, eller –

negativt udtrykt – at beskytte borgerne mod vilkårlige indgreb i deres forhold. Dette er nærmere bestemt et krav om de administrative rets-afgørelses lovlighed og rigtighed, det vil sige at de har hjemmel i loven og ikke strider mod gældende ret, herunder de for den administrative skønsudøvelse gældende retsgrundsætninger om saglig forvaltning, lige-behandling af borgerne og proportionalitet mellem mål og midler” (Henrichsen 1997:62-63).

Begrebet ”retssikkerhed” dækker altså over de garantier, der skaber en retsstat. Det er retssikkerheden som er med til, at sikrer borgere mod vilkårlige, uforudsigelige overgreb fra statens side. Et andet helt centrale principper for retsstaten er, at der er lighed for loven. Princippet omhandler, at loven skal gælde på samme måde for alle, uanset social status m.m. Princippet indebærer, at de magthaverne skal behandle alle borgerne i samfundet ens, uanset om de er rige eller fattige, mænd eller kvinder, har dansk eller udenlandsk statsborgerskab, har job eller er arbejdsløse, osv. Sidst princip er proportionalitetsprincippet. Dette princip, som ses i citatet herunder, beskrives i dansk ret, primært som det forhold, hvor der skal være en rimelig balance mellem de indgreb, som den rets undergivne udsættes for og de hensyn samt målsætninger, der begrunder de pågældende indgreb.

”Ifølge proportionalitetsprincippet, må et indgreb overfor borgerne ikke være mere vidtgående, end formålet med indgrebet tilsiger. Princippet er en to-ledet størrelse, der indebærer et krav om nødvendighed og forholdsmæssighed, mellem indgrebet og det formål, der søges opnået med indgrebet. Hvor loven overlader forvaltningen et skøn mht. til fastsættelse af en forvaltningsakts (jf. Forvaltningsloven § 2) indhold, begrænses dette skøn af proportionalitetsprincippet. Proportionalitetsprincippet er en forvaltningsretlig rets grundsætning på lovs niveau og kan således fraviges ved lov”(Forvaltningsloven).

4.1.6 Befolkningen og straf

En omfattende undersøgelse fra 2010, gennemført af Flemming Balvig, som er professor i Retssociologi og Kriminologi, viser at størstedelen af mange af de adspurgte i undersøgelsen, var meget fordømmende over for kriminelle. De ønskede generelt højere straffe for kriminaliteten i Danmark. Begrundelsen for ønsket viste

sig, at skyldes at de fleste var forholdsvis uvidende om hvordan og hvor hårdt der straffes i Danmark (Balvig, 2010). Undersøgelsen påviste yderligere, at hvis de adspurgte blev stillet over for en konkret sag, ville de fleste dømme mildere end deres generelle holdning udtrykte.

Balvig skelner mellem betegnelserne "*Retsfølelse*" og "*Retsfornuft*" – hvor "*retsfølelse*" er den informerede og umiddelbare holdning til straf og "*retsfornuft*" er den mere velovervejede og velinformerede holdning til straf. Balvig problematiserer denne forskel, da disse to ofte vil have forskellige krav til straf.

4.1.7 Kriminalpolitik

Ifølge Flemming Balvig har den vestlige verden inden for de seneste årtier, oplevet en tendens til, at lovgivningstiltag har tilstræbt strengere straffe (Balvig, 2011). Han beskriver, at den kriminalpolitiske arena har haft et paradigmeskift, grundet opfattelsen af kriminalitet, af ofre og af midler til kriminalitetsbekæmpelse, har ændret sig.

I dette afsnit præsenteres Jørgen Dalberg-Larsens (professor i retslære og retssociologi) teori om kriminalpolitik. Han skildre hvordan man tidligere i det moderne samfund, så en herskende tendens til, at kriminalpolitik idealtypisk blev varetaget af eksperter, med henblik på det fælles bedste – nemlig mindske af kriminalitet i samfundet. Kriminalpolitikken havde således karakter af et rationelt/bureaukratisk velfærdsprojekt.

I det senmoderne samfund ændrede kriminalpolitikken sig til at blive styret af det politiske system, og der ses nu en overvejende tendens til, at der vægtes at repræsentere og imødekomme befolkningens retsfølelse, for på den måde at signalerer beskyttelse samt tryghed over for samfundets befolkning. Kriminalpolitikken får her karakter af et emotionelt/bureaukratisk beskyttelsesprojekt (Balvig, 2011). Paradigmeskiftet har gjort, at strafferammen ikke længere kun har til formål at nedsætte kriminaliteten, men skal nu også imødekomme befolkningens retsfølelse.

4.1.7.1 Dalberg-Larsens teori om kriminalpolitik

Eksperterne har ikke længere samme indflydelse på den danske lovgivningsproces som tidligere. Dette gælder også indenfor kriminalpolitikken. Ifølge Dalberg-Larsen har kriminalpolitikken i de seneste 30 år undergået en stor ændring, hvor ekspertviden i form af navnlig juridiske synspunkter og lægelig ekspertise er afløst af taktiske overvejelser om stemmehøstning og politisk profilering gennem medierne. Dalberg-Larsen peger på en række årsager til denne udvikling og nævner for det første de politiske ideologier, som ikke længere har samme betydning i samfundet. Dette er populært kaldet ideologien om, at ”ideologierne-er-døde” og henviser til den udvikling der er sket, hvorefter vælgerne ikke længere er loyale mod et bestemt parti, men stemmer på baggrund af enkeltsager, dvs. efter de tematikker, der dominerer den aktuelle, politiske debat. Når politikerne ikke bliver valgt på baggrund af deres ideologiske standpunkt, er det altså afgørende for politikerne, at de formår at profilere sig igennem enkeltsager med bred folkelig interesse. Her er medierne et vigtigt værktøj, idet de i forsøget på at lave en debatskabende forside, glædeligt fremhæver enkeltepisoder med tragiske udfald. Ved at fokusere på disse enkelt- episoder forvrænges virkelighedsbilledet, og den offentlige debat samler sig om disse enkeltepisoder (Dalberg-Larsen 2005, s. 226).

Fænomenet, som populært kaldes ”*moralsk panik*”, sammenlignes af Flemming Balvig med tidligere tiders heksejagter. Ifølge Balvig, skal en række kriterier være opfyldt, før noget kan betegnes som værende en ”moralsk panik”. Der skal for det første være tale om en forøget opmærksomhed. Opmærksomhedens genstand kan være en enkeltstående episode eller flere lige artede episoder, ligesom det også kan være en gruppe af personer. Den øgede opmærksomhed skal komme til udtryk gennem mediernes interesse, men også blandt befolkningen generelt. Derudover skal der i befolkningen, være en forøget fjendtlighed mod bestemte grupper eller holdninger, som opdeler befolkningens billede af samfundet i ”*os*” og ”*dem*” eller ”*de gode*” og ”*de onde*”. Der skal i befolkningen være bred opbakning til denne holdning og en enighed om, at stå sammen overfor en holdning eller en mindre gruppe af personer. Den opmærksomhed der rettes mod fænomenet, skal være uproportionel i forhold til den forårsagede skade og opmærksomheden skal synes overdrevet i forhold til den opmærksomhed, andre skadelige fænomener får. Endelig

skal den *"moralske panik"* være forbigående og må derved ikke forblive som en stationær tilstand.

Som eksempel på *"moralsk panik"* henviser Balvig til efteråret i 1996, hvor voldelige og narkosælgende rockere, stod øverst på den politiske dagsorden. På den Socialdemokratiske kongres i august og i Folketingets åbningstale i oktober var dette emne i fokus, hvorefter det kulminerede ved nytårstalerne, hvor både statsministeren og dronningen havde rockerkriminaliteten som det helt store omdrejningspunkt. Flere eksperter udtalte dog på daværende tidspunkt, at den almindelige dansker ikke havde større risiko for, at blive udsat for vold. Dette blev ligeledes underbygget af en EU-undersøgelse fra foråret 1996 der viste, at danskerne var det folkefærd i Europa, der mindst frygtede vold, ligesom flere danske undersøgelser viste, at kriminalitetsangsten i Danmark ikke var stigende. På trods heraf, blev den nye rockerlov og den nye pusherlov vedtaget og Danmark fik en ny justitsminister, der med det samme proklamerede sit ønske om strengere straffe. (Balvig 1998: s. 63).

Eksemplet her illustrerer den måde, hvorpå politikerne kan profilere sig igennem en *"moralsk panik"*, som blev skabt af politikerne selv. Det er oftest dog medierne, der i deres jagt på gode forsider, som skaber panikken, hvorefter politikerne griber bolden. Det er vigtigt, at nævne at det ikke al slags kriminalitet, der er lige velegnet til at skabe den *"moralsk panik"*. Eksempel herpå kan være skattesvindel samt økonomisk bedrageri. Disse to kriminelle handlinger berører ikke befolkningens følelser, på samme måde som sædelighedskriminalitet eller hjemmerøverier. En effektiv *"moralsk panik"* kræver angst i samfundet. Kan politikerne berolige folkets angst, sikres der fremgang i opinionsmålingerne. Der vil forekomme en mere dybdegående gennemgang af *"moralsk panik"* senere i undersøgelsen.

Ifølge Dalberg-Larsen er der ikke plads til eksperternes modsynspunkter i det politiske spil, hvilket er én af grundene til at eksperterne ikke længere, har samme rolle i dansk kriminalpolitik som tidligere.

4.2 Kriminologiske teorier

Flemming Balvig og Nils Christie er dem som repræsenterer specialets kriminologiske teorier. De kriminologiske teori skal medvirke til, at give en forståelse, der tager udgangspunkt i det omgivende samfund. De kan yderligere være behjælpelige med at begrebsliggøre årsagssammenhænge omkring kriminalitet, der er knyttet til de kriminelle individer eller grupper.

4.2.1 Nils Christie

Nils Christie er yderligere en central teoretiker inden for det kriminologiske felt og udgøre derfor også en del af det teoretiske afsæt, i herværende undersøgelse. Christie er stærkt inspireret af Durkheims kriminalitetsforståelse, idet han ser mængden af kriminalitet samt kriminaliseringens karakter, som værende afhængig af de samfundsmæssige betingelser (Christie 2004: 24).

Christie opfatter kriminalitet som værende menneskeskabte normer, der formes og formidles af samfundet og derved ikke et fænomen, der eksisterende i naturen. Han forklarer, at en handling, om det så er en uønsket handling, ikke kan være kriminel i sig selv, men at den i bestemt en samfundskontekst kan betegnes sådan. Ifølge Christie er kriminalitet ikke, men det skabes. (Christie 2001: 24). Reaktionerne på et individs handlinger afgør, om individet kan karakteriseres som kriminel. Kriminalitet eksisterer altså ikke, hvis man skal følge Christies tankegang. For ham er det kun handlinger som eksisterer, de handlinger kan være underlagt forskellige kategoriseringer, hvoraf kriminalitet kun er en. Han fremhæver, at de normer, der skaber samfundets kriminalitetsopfattelse, konstant formes i sociale processer (Christie 2004: s. 13). Derfor er opfattelsen af en bestemt handling som kriminel ikke universel, men afhængig af social sammenhæng. Christie problematiserer det moderne samfund, som hovedfaktor for den store mængde kriminalitet (Christie 2001: s. 25).

Han udtrykker, at *"samfundssystemet har udviklet sig således, at det er nemmere at opfatte selv mindre lovovertrædelser som kriminalitet og de handlende som kriminelle."* (ibid.: s. 25) Uønskede handlinger blev før forhindret af en forsvarsmekanisme, som den enkelte besad i form af religiøs overbevisning og moral, hvor individet afholdt sig fra at udføre visse handlinger. Denne egenkontrol er i moderne samfund, blevet substitueret med tekniske overvågningssystemer. Her er det ikke længere det enkelte menneske og dets ansvar for sig selv og sin moral, der afgør

dennes handlinger, men derimod er det samfundet, der definerer og kategoriserer disse. Det skal dog pointeres, at kriminaliseringen af handlinger ikke gælder alle former for handlinger. Christie rationaliserer, at nogle handlinger er så forkerte, at de ikke kan betragtes som andet end kriminelle (ibid.: s. 22). Også her må de strukturelle betingelser dog medtænkes: Normale mennesker begår abnorme handlinger, når situationen er abnorm (ibid.: s. 201). Hele hovedpointen for Christies er ikke at "afskaffe" kriminalitet, men derimod at finde en passende mængde kriminalitet.

Nils Christie har yderligere bidraget med forklaring om, hvordan italesættelsen af "*de andre*" kan være med til at skabe et "*monster-billede*" (Christie, 2004), som sker når de kriminelle individer omtales på baggrund af de kriminelle handlinger, som de har foretaget sig, frem for at blive italesat som et individ med andre egenskaber end andre. Et eksempel herpå kunne være ordet "*tyv*" ved brugen af dette, generaliseres en person ud fra handlingen og derved ikke ud fra andre eventuelle egenskaber, som individet måtte besidde (ibid.). Ifølge Christie medfører denne generalisering afstand mellem "*dem*" og "*os*". Der skabes herved mindre forståelse og sympati, til den kriminelle fra befolkningens side.

4.2.2 Flemming Balvig:

Nils Christie forståelse om generalisering i samfundet vedrørende de kriminelle, understøttes af Flemming Balvigs undersøgelse "*Danskernes retsfølelse og retsfornuft – et forspil*" (2010). Herved belyses det, hvordan den danske befolknings generelle holdning til straf er, hvordan befolkningens viden om straf i Danmark er, samt hvordan befolkningen ville dømme forskellige konkrete sager vedr. personfarlig kriminalitet.

Balvigs undersøgelse viser, at der er en tendens til at den danske befolkning er fejlinformeret, når det kommer til det strafferetslige spørgsmål. Yderligere påviser undersøgelsen, at denne fejlinformering leder til en generalisering, hvor der påkræves hårdere straffe for kriminalitet i samfundet (Balvig, 2010).

Dette forfejlede billede som den danske befolkning havde ifølge undersøgelsen, af det kriminelle individ bidragede til, at også her så man en generalisering og en afstandstagen til det kriminelle individ. "*Monster-billedet*" som Nils Christie præsenterede, kom til udtryk i Balvigs undersøgelse. Her så man, at når de adspurgte blev informeret om en konkret sag ville det billede, som den adspurgte havde af det

kriminelle individ, ændre sig og i takt med denne omdannelse, ændrede synet på straffen også til det mildere.

Som tidligere nævnt gør Balvig brug af begreberne *"retsfølelse"* og *"retsfornuft"* – hvor *"retsfornuften"* står i skarp kontrast til begrebet *"retsfølelsen"*. Retsfornuften er den dømmende holdning, som kommer til udtryk når der er besiddelse af fuld information om en konkret sag. Hvor retsfølelsen er den umiddelbare fordømmelse af en handling, uden nødvendigvis nogen form for besiddelse af viden, om det kriminelle menneske og den pågældende sag. Det ses i undersøgelsen, at de adspurgtes retsfornuft kom til udtryk, da de blev præsenteret for den konkrete sag og at de ved kendskab til den konkrete sag, ændre holdning og syn på både det kriminelle individ og på strafudmålingen (ibid.). Befolkningens holdning til straf eller retsfølelse, har ifølge Balvig en stigende indvirkning på den nuværende strafferamme.

4.2.3 Diskussion af kriminologisk teori

Både Balvig og Christies kriminalitet forståelse er inspireret af den funktionalistiske tilgang; alting har en funktion i samfundet, selv kriminaliteten. Det er ikke altid nødvendigvis for den kriminelles skyld, at magthavnene påpeger kriminaliteten, det kan lige så godt være for samfundets skyld. Balvig ser ikke samfundet som den absolutte drivende kraft, men placerer ansvaret hos nogle aktører/grupper som f.eks. politikere, medier og andre autoriteter, som kan have ideologiske eller målrationelle, kyniske interesser i at fremstille handlinger eller personer som kriminelle. Balvig benytter sig herved af den metodologiske individualisme, der forsøger at forklare samfundsfænomener, ud fra individuelle egenskaber (Andersen 2011: s.33). Både Christie og særligt Balvig er begge aktørorienterede i deres forståelse af kriminalitet.

I forhold til Balvig og Christie, så spiller deres kriminalitetsforståelse godt sammen med diskursteorien, i det at deres forståelse på trods af, at der ikke er fokus på den kriminelles personlighed, betoner et aktørperspektiv. Christie betoner hvordan retssystemet har en rolle, men Balvig placerer ansvaret hos politikere og medierne.

4.2.4 Moral Panic

"Moral panic" eller *"moralsk panik"* er et begreb som bruges indenfor det kriminologisk fag til, at betegne en situation omkring et problem eller en gruppe som fremstilles på en så overdrevet måde, at der bliver skabt frygt og forargelse samfundsmæssigt. Fænomenet moralsk panik er en betegnelse for en tilstand, som samfundet eller dele af samfundet kan rammes af. Moralsk panik opstår, når der er grupper i samfundet, som adskiller sig fra det øvrige samfund gennem deres adfærd. Derudover anses disse gruppers adfærd, af det øvrige samfund, ikke som værende acceptabelt eller muligvis skadende for samfundet (Cohen, 1980; s. 1).

Grundlæggeren af *"moral panic"* begrebet er den britiske sociolog Stanley Cohen, som brugte begrebet i bogen *"Folk devils and moral panic"* skrevet i 1972, hvori han med mediesociologiske teorier analyserede hvordan mediernes overdrevne fremstilling af enten problemer eller grupperinger medførte moralsk panik. Han beskriver hvordan begrebet karakteriserer mediernes reaktion samt offentlighedens kontrol af ungdomsuroligheder mellem to ungdomskulturer; *"Mods"* og *"Rockers"* i 60'ernes Storbritannien. Cohens fokus ligger ikke på konflikten imellem disse to ungdomsgrupperinger, men i stedet på den store forargelse der greb om sig i det engelske samfund, på baggrund af det de opfattede som værende voldsomme konflikter mellem de to grupper. Pointen var altså, at medierne overdrev de konflikter, som der var opstået imellem grupperingerne, således at relative harmløse sammenstød mellem unge mænd, blev fremstillet som helt nye konflikter, der var langt mere dramatiske end hvad tilfældet var. Mediernes overdrevne negative fremstilling af denne konflikt bidrog til, at skabe stor forargelse og frygt i det engelske samfund (Jensen, 2013; s. 179).

Under udarbejdelsen af Cohens empiriske analyse, udviklede han to begreber; *"Moral Panic"* og *"Folk Devils"*.

Moral Panic: er et begreb der bruges inden for den kriminologiske verden. Begrebet betegner en situation, hvor et problem og/eller en gruppen i samfundet fremstilles på en måde, som er overdrevet negativ, og som resulterer i frygt og forargelse i samfundet. Den moralske panik medfører, ofte to konsekvenser; 1) den overdrevne negative fremstilling til dels får karakteren af en selvopfyldende profeti. 2) den

overdrevne negative fremstilling baner vej for strengere lovgivningsmæssige tiltag (Jensen 2013; s.179).

Folk Devils (Folkedjævlen): er en betegnelse for de grupper, som bliver fremstillet overdrevent negativt. Begrebet dækker over den gruppe som bliver tillagt "djævelske" træk og fremstillet som problematiske, patologiske, perverterede eller farlige (Ibid.: s. 179).

Cohen definerer "Moral panic" som: der opstår moralsk panik i samfundet når "*en tilstand, episode, person eller gruppe af personer dukker op og defineres som en trussel mod samfundets værdier samt interesserer, og præsenteres stiliseret og stereotyp af medierne*" (Cohen 1987). Ifølge Cohen vil der herefter komme en række moralske vogtere op på barrikaderne, socialt anerkendte eksperter kommer med løsningsforslag, og resultatet er enten, at man finder på måder at håndtere problemet på eller at problemet forsvinder af sig selv. Fænomenet kan nogle gange forekomme som værende nyt, mens de andre gange har eksisteret i en længere periode, men pludselig er dukket op igen. Det samme glæder for panikken; nogle gange forsvinder den, mens andre gange er den mere seriøs og vare i længere tid og resulterer måske i politiske forandringer eller forandringer i forhold til, den måde samfundet opfatter sig selv på (Cohen 1994.)

"Folk Devils" eller "*folkedjævlen*" er den betegnelse som Cohen bruger for, de grupperinger som bliver tillagt "*djævelske*" træk. Folkedjævle er negative stereotyper, som der er blevet skabt af medierne og er rettet imod medlemmer af subkulturer, som ofte er forbundet med kriminalitet og afvigende adfærd. Resultaterne ved, at blive behandlet anderledes føre til, at de personer som stemples accepterer denne stempling og de ændrer derved deres adfærd for, at passe ind sammen med de andre som ligeledes er blevet stemplet som anderledes. Herved bliver stemplet en selvopfyldende profeti (Ibid.: s. 16).

Medierne synes at være gode til, at stemple bestemte subkulturer som afvigende. Stemplingen sker gennem en forværring af den måde hvorpå medlemmerne fremstilles. Dette kan resultere i, at der skabes uro i samfundet da befolkningens reaktion skabes gennem medierne. Et andet resultat af mediernes stempling er, at der skabes medieforstærkning (media amplification), som er processen hvor mediernes

overdrivelse er med til, at få folk til at tilslutte sig en subkultur og hermed eventuelt begå mere kriminalitet (Ibid.: s. 16-17). Mediernes overdrivelser af bestemte historier, glorificerer således den kriminelle handling overfor letpåvirkelige personer. For at få en forståelse for den måde samfundet reagerer på afvigende adfærd, det er ifølge Cohen helt afgørende at se på karakteren af de oplysninger samfundet modtager af medierne. Dette skyldes, at informationerne allerede har været igennem en proces, hvor sociale problemer bliver defineret og formet gennem medierne, inden de når ud til modtagerne. For Cohen er det interessant, at kigge nærmere på de billeder som medierne skaber igennem deres fremstilling og som har betydning for samfundets fremstilling og reaktion – altså måde hvorpå adfærden bliver opfattet og om det er ensartet eller divergerende billeder som der fremstilles (ibid.: s. 22-24). Yderligere ser Cohen på hvordan billederne bliver transmitteret samt på hvordan og hvilke måder ”agenterne” for social kontrol reagerer på fremstillingen af billederne. Med andre ord, er det for Cohen interessant at se måden medierne fortolker og præsenterer situationerne på, da det er i denne form de fleste personer modtager billeder eller informationer omkring sociale afvigelser. Ifølge Cohen finder samfundets reaktion sted på baggrund af det behandlede eller formede billede, hvilket gør at mediefremstillingen er alt afgørende for de senere stadier af moralsk panik (Ibid.: s. 28-30).

4.2.5 Goode og Ben-Yehuda:

I et forsøg på, at gøre Stanley Cohens teorien om moralsk panik mere konkret og anvendelig, har sociologerne Erich Goode og Nachman Ben-Yehudes i 1994 udgivet lærebogen ”Moral Panic”. Heri giver de to forfattere deres eget bud på, hvordan man på et teoretisk niveau, kan forklare tilfælde af moralsk panik. Ifølge Goode og Ben-Yehuda bliver samfundet grebet af moralsk panik;

”(...)når nogle af samfundets medlemmer har en adfærd, der er så problematisk, at den ondskab, de angiveligt gør, er så skadelig, at seriøse skridt må tages for at styre adfærden, straffe gerningsmændene og reparere skaden. Samfundet er i en krisetilstand, og noget må gøres nu, ellers kan det have seriøse konsekvenser for samfundet. Denne febertilstand kan karakteriseres ved øgede følelser som frygt, angst og en stærk følelse af

retfærdighed. Gruppen, som siges at udføre amoralsk adfærd, forårsager seriøse skadelige konsekvenser og ses derfor som en trussel for samfundets trivsel, interesser og værdigrundlag” (Goode & Ben-Yehuda 1994: s. 31).

Goode og Ben-Yehudas opstiller fem kriterier, som skal være tilstede, for at man kan betegne et givent socialt problem som moralsk panik. De fem kriterier er følgende:

Concern/bekymring: Der skal være en markant bekymring vedrørende den afvigende gruppe, hvilket eksempelvis kan illustreres gennem mediefokus eller hvis der er mange straffesager eller domsafgørelser, som vedrører gruppens adfærd (Ibid.: s. 156-157).

Hostility/fjendtlighed: Der skal være en vis fjendtlighed mod den afvigende gruppe. Denne fjendtlighed kan eksempelvis illustreres ved, at det øvrige samfund finder, at gruppen skader samfundet med deres ytringer eller handlinger. Der kan derfor opstå en fordeling af ”dem og os”, ligesom beskrevet i Christies teori. Her tillægger majoriteten/os typisk ”problemet/dem” særlige stereotyper og karakteristika (Ibid.: s. 157).

Consensus/enighed: Der skal være en enighed i det øvrige samfund om, at en afvigende gruppes adfærd ikke er acceptabel, før gruppen udgør en moralsk panik. Det er endvidere væsentligt, at der er enighed om, at ”problemet” udgør en egentlig trussel, og disse har en bestemt adfærd. Moralsk panik er ikke nødvendigvis konstant, men kan eksempelvis være fremtrædende i nogle perioder og helt forsvinde i andre. Ligeledes vil den i nogle sammenhænge være almenkendt af det øvrige samfund, hvor den i andre sammenhænge kun er fremtrædende for nogle i samfundet (Ibid.: s. 157).

Disproportion/disproportionalitet: Disproportionalitet omhandler, hvorvidt det øvrige samfund føler en frygt over for gruppen, og hvorvidt de vil hjælpe med, at løse problemet med de afvigende gruppe. Grupper der kan skabe moralsk panik, har ofte en stor samfundsbetydning, hvorfor der også vil være langt flere, som arbejder

imod denne gruppe, som også vil have en betydning for flere mennesker (Ibid.: s. 158).

Volatility/flygtighed: Flygtighed omhandler, hvorledes fænomenet moralsk panik kommer til syne i medierne, og hvor flygtigt det forsvinder igen. Ligeledes kan moralsk panik forekomme igen og igen, som gammel vin på nye flasker. Moralsk panik kan endda lede til ny lovgivning eller ændre den måde, hvorpå samfundet opfatter fænomener eller grupper i samfundet (Ibid.:s. 158-159).

Disse ovenstående punkter kan bruges som et tjeksystem til at finde frem til, hvorvidt der er grundlag for om bande- og rockergrupperingerne kan identificeres og udgøre moralsk panik i samfundet.

4.3 Politologisk teori

I herværende afsnit er fokus på medierne i forhold til politikerne. Der gøres rede for teorier som ser på medialisering, samt hvilken indflydelse medierne har i forhold til politik. Meningen med den politologiske teori er, at de skal kunne bidrage til en undersøgelse af mediernes indflydelsesfaktorer på det politiske område.

4.3.1 Penal Populisme (Straf, ret og populisme) and Public Opinion

I følgende afsnit vil der komme en kort gennemgang, af de dele af "Penal Populismen and Public Opinion" teorien, som herværende undersøgelse gør brug af. Teorien har til formål at forklare hvilke tendenser de retslige stramninger kan forklares ud fra, både ud fra de samfundsmæssige tendenser, men også i forhold til mediernes rolle, som et oplysende bindeled mellem befolkningen og politikkerne. Teorien vil kunne hjælpe til at få en forståelse af de generelle tendenser indenfor italesættelsen af kriminalitet, men også en forståelse af hvordan strafferammen kan påvirkes. Undersøgelsen her gør brug af "*democracy at work*", "*misinformarmed democracy*" og "*penal populism*" – disse forklaringer også kaldet for teser, er udvalgt på baggrund af deres egnethed til problemstillingen som undersøgelsen ønsker at belyse.

Democracy at work – Denne tese bygger på ideen om, at udformningen af den strafferetslige politik, er en konsekvens af det demokratiske indrettede system. Gennemgående er tankegangen inden for denne tese, at politikerne ikke leder den offentlige holdning, men mere følger den offentlige holdning (Robert et al. 2003: s. 8).

Misinformed democracy – tesen her bygger på opfattelsen af, at politikerne opererer ud fra og på baggrund af befolkningens holdning. Det påpeges inden for denne tese, ligesom hos Balvig, at befolkningen ofte er misinformeret, hvilket bliver problematiseret. Yderligere problematiseres det, at politikernes viden om befolkningens holdning, ikke altid stemmer overens med hvad befolkningens holdning rent faktisk er. Misinformationen påpeges også at skyldes manglende viden om hvorfor kriminalitet opstår, men også en mere generel mangel på viden om hvordan retssystemet er indrettet og hermed hvordan straffeudmålingerne ser ud for de kriminelle handlinger. Befolkningen får hovedsageligt deres information omkring kriminalitet og retspolitik igennem medierne, hvilket anses som årsagen til befolkningens misinformation. Den måde hvorpå medierne fremstiller kriminalitet på, kan give befolkningen et skævt billede af hvordan virkeligheden ser ud. Yderligere er det også gennem medierne, at politikerne får deres billede af den offentlige befolkningens holdning, da medierne fungerer som bindeled mellem politikere og befolkningen (Ibid.: s. 7-8).

Penal populism – Penal populism er den sidste tese, som herværende undersøgelse har valgt at gøre brug af. Tendensen har over en længere periode været, at befolkningen har haft et ønske om en stram straffepolitik. Teorien her argumenterer for, at mange politikere fristes til at opnå flere og nemmere stemmer ved, at dele synspunktet omkring strammere straffe og ikke have en for blød tilgang til straf (Ibid.: s. 4-5).

Teorien finder flere tendenser i samfundet, som er medvirkende til påvirkningen af befolkningens holdninger omkring straf. Dog påpeger teorien, at det er især medierne som har fået en øget indvirkning på samfundet og derved også stor effekt på hvordan befolkningens opfattelse af kriminalitet. En stor tendens inden for mediedækningen af

kriminalitet er, at den ofte omhandler episodiske sager om lovovertrædelser. I takt med, at medierne fokuserer på enkeltsager, er de med til at fremme tanken om, at det ikke er systemets skyld, at disse lovovertrædelser finder sted men, at det mere er et resultat af det enkelte individs afvigende adfærd. Der forekommer her en individualiserende effekt på samfundet, da det ikke længere er sociale problemer som får skylden for en afvigende adfærd, men mere individets manglende evne til at indrette sig samfundets ret og regler.

Udover episodiske sager, ses der også en tendens til, at mediernes dækning ofte beror på voldsomme sager. Mediedækningen kan have en skrævvridende effekt på, den offentlige befolkningens opfattelse af kriminalitetens omfang og alvorlighed, da der i medierne oftest berettes om de mest bemærkelsesværdige sager.

4.3.2 Kritik af Penal Populisme and Public Opinion

Teorien er udarbejdet igennem observationer fra lande som USA, Canada, England og Australien, det er derfor man som udgangspunkt skal man være forpasselig med at knytte konklusionerne direkte over på de danske forhold, da teorien ikke er udarbejdet på danske observationer.

Dog påstås det, at der ikke se at være en mærkant samt betydelig stor forskel på observationslandene og Danmark, at der ikke kan drages paralleller imellem dem, hvilket også ligger til grund for, at herværende undersøgelse finder teorien for værende relevant.

Kapitel 5 Analyse

Følgende kapital består af specialet analyse. Analysen er opdelt i to; første del indeholder en analyse af de udvalgte artikler der omhandler rocker- og bandekriminaliteten. Efterfølgende analyse er en analyse af folketingsdebatten vedrørende lovforslaget og vedtagelsen af L190 - Forslag til lovændring af loven om straffeloven, lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme og lov om fuldbyrdelse af straf m.v., gældende for rocker -og bandemedlemmer.

5.1 præsentation af analysens fremgangsmåde

I følgende analyse fungerer den kritiske diskursanalyse som baggrund for en undersøgelse af italesættelsen af bande -og rockerkriminaliteten igennem medierne og for et forsøg på at forstå denne i en større teoretisk sammenhæng. Netop denne teoretiske sammenhæng kan Faircloughs analyseapparat bidrage med at finde frem til. Der lægges derfor i den kritiske diskursanalyse mere vægt på nogle dele af analyseapparatet end andre, sideløbende med at artiklerne belyses i forhold til mere overordnede sammenhæng samt teorier. Analysen af artiklerne indledes med en kort præsentation af hver enkelt artikel, som senere sættes sammen til én sammenhængende analyse. Grundlaget for dette er, at man på den måde kan finde frem til de mere generelle tendenser der forekommer i mediedækningen omkring bande – og rockerkriminaliteten. Den første del af analysen består af den tekstnære og lingvistiske del af den kritiske diskursanalyse, hvor sprogbruget omkring bande- og rockerkriminalitet sættes i centrum og udleder et overblik over hvilken omtale disse får i mediedækningen. Derefter følger der et afsnit, hvor den kritiske diskursanalyse fokuserer på teksternes diskursive praksis, som f.eks. betydningen af valg og fravalg. Sidst vil der forekomme en analyse med brug af Faircloughs begreb ”diskursordener”, som bruges til forståelse af hvordan og i forhold til hvad, der tales om i forbindelse med bande- og rockerkriminaliteten, både indenfor og mellem de forskellige systemer (medierne og politikerne) som der er repræsenteret i anvendte nyhedsartikler. Grundlaget er et ønske om, at slutteligt kunne konkludere på hvordan mediernes framing medvirker til at lægge op til en bestemt forståelse af bande- og rockerkriminaliteten samt hvilke diskursordener der kommer til, at fremstå som værende mest dominerende.

I både medieanalysen og i analysen af behandlingen af L190 ses der tendenser som henviser til Goode og Ben-Yehuda opstillede kriterier, i forbindelse med om der opstår moralsk panik. Det ses i behandlingen, at der fra den politiske side er en markant bekymring for disse grupperingers afvigelser, hvilket har ført til lovforslaget med skærper (Concern). Yderligere skabes der i debatindlæggene, en fjendtlighed over den afvigende gruppes handlinger, hvorved der opstår en "dem" og "os" situation (Hostility). Endvidere er der enighed hen over de politiske partier om, at disse afvigende gruppers adfærd, ikke er acceptabelt, da det skaber et samfundsproblem samt en trussel for det øvrige samfund (Consensus).

5.2 Tekstanalyse

Gennemgang af nyhedsartiklerne som indgår i analysen samt de fælles anvendte diskurser:

Som tidligere nævnt i afsnittet om udvalgt empiri, er det mediedækning fra henholdsvis Politiken, Berlingske, Ekstra Bladet og BT som der indgår i herværende analyse. Artiklerne er alle skrevet samt trykt inden for perioden januar 2016 til januar 2017. Denne tidsperiode ligger forud for den nyeste bandepakke – "*Bandepakke III – Bander bag tremmer*". De følgende artikler anvendes til at repræsenterer mediedækningen af bande- og rockerområdet er:

Berlingske:

Artikel 1: De er helt uden for pædagogiske rækkevidde:

Artiklen er bragt den 23. december 2016. Denne artikel beskriver hvordan Dansk Folkeparti gerne vil have sat fokus på, hvad rocker- og bandekonflikten koster samfundet samt hvilken etnicitet der er mest repræsenteret inden for disse miljøer (Bilag 1).

Artikel 2: Dødningshovederne fra Nørrebro:

Artikel er bragt den 3. december 2016 og beretter om hvordan grupperingen LTF (Loyal to Familia) bruger grove metoder som, at true vidner, skyde folk og overfalder fængselsbetjente. Ligeledes beretter denne artikel om, hvordan grupperingen afpresser svage grupper som hjemløse unge (Bilag 2).

Politiken:*Artikel 3: Nye bander forsøger at vinde magt via konflikt:*

Artiklen er bragt den 7. oktober 2016 og omhandler, hvordan nye bandegrupperinger er kommet til Danmark samt hvordan de kæmper om magten for det kriminelle marked, mod de allerede eksisterende grupperinger (Bilag 3).

Artikel 4: Inden de lægger sig på operationsbordet, siger de, at de ikke vil tale med politiet:

Artiklen er bragt den 14. december 2016. Artiklen omhandler forskellige skudepisoder der har fundet sted i bande- og rockermiljøet. Ligeledes beskriver den hvor mange ressourcer der bruges fra politiets side, på disse sager (Bilag 4).

Ekstra Bladet:*Artikel 5: Hærvæk: Forsat krig mellem bande og rocker-gruppe:*

Artiklen blev bragt den 10. februar 2016. Artiklen beretter om de mange skudepisoder der har været i København (Bilag 5).

Artikel 6: Vilavej er frontlinje i bandekonflikt:

Artiklen er blevet bragt den 14. oktober 2016. Artiklen beskriver hvordan en enkelt villavej har haft tre skudepisoder inden for kort tid, som menes at være i forbindelse med en konflikt (Bilag 6).

BT:*Artikel 7: Banderne er blevet mere brutale:*

Denne artikel er blevet bragt den 15. september 2016 og beretter om hvordan miljøet er spidset til i forhold til de metoder, som der bruges inden for miljøet (Bilag 7).

5.2.1 Fundne sprogbrug samt virkning af disse i artiklerne

Sprogbruget kan sjældent siges at være neutralt. Som Fairclough beskriver, så er sproget altid et resultat af det diskursive miljø, som det er en del af og samtidig medvirker til, at opretholde eller konstruere dette. Forskellige ord har forskellige associativ effekt og derfor har måden hvorpå der tales omkring bande – og rockerkriminalitet en stor betydning for, hvordan vi forstår den. I forbindelse med

dette, vil der sammenfattes hvilke tendenser i sprogbruget der findes i de anvendte artikler. Ligeledes vil der ses på hvilken virkninger, disse tendenser har på billedet af bande –og rockerkriminaliteten.

Det gennemgående for de anvendte artikler som undersøgelsen gør brug af er, at de alle indeholder beretninger om hvordan bande -og rockermiljøet er blevet mere råt, samt at deres aktiviteter går udover resten af befolkningen. Sprogbruget i artiklerne medvirker i større eller mindre grad til, at skabe spænding i beskrivelserne. Der er i artiklerne blevet fundet ordvalg som er med til, at dramatiserer indholdet i artiklerne. Et eksempel herpå er fra artikel 2 som blev bragt af Berlingske, hvor der berettes om, at;

"En fængselsbetjent cyklede 12. Juli på arbejde i Nyborg Fængsel, men han nåede aldrig frem." (Berlingske d. 3.12.2016).

Datoen den 12. juli kommer her til at fremstå som skæbnesvangert og afgørende tidspunkt for fængselsbetjenten. Et andet tydelig eksempel på dramatisering findes f.eks. artikel 6 som blev bragt af Ekstra Bladet, hvor der som det første i artiklen bliver berette om, at;

"(...) fløj kuglerne igennem luften i Næstved natten til i går... der blev skudt gennem vinduet til et børneværelse, hvor en lille pige lå og sov." (Ekstra Bladet 14.10.2016).

Her skabes der også en dramatisering, i forhold til, at *"kuglerne fløj igennem luften"*. Denne sætning kan få modtagerne til at danne billeder af en "krigszone", hvor kuglerne flyver rundt om ørene på de tilstedeværende. I og med, at artiklen yderligere gør brug af ord som *"børneværelse"* samt *"lille pige"*, kan der skabes et skræmmebillede hos modtageren. Dette afstedkomme en forforståelse hos modtageren af, at det ikke kun er situationer som foregår mellem de rivaliserende bande –og rockergrupperinger, men også kan komme til at gå udover samt ramme den helt "almindelige" befolkning. I og med at det er en lille pige som artiklen beretter om bliver det væsentligt mere skræmmende for modtageren. Der skabes yderligere et spændingsmoment da det først er længere nede i artiklen, at man som læser får af vide, at den lille pige ikke er kommet noget til og har det godt.

Spændingsmoment er noget som mange af de anvendte artikler gør brug af. Det findes f.eks. i artikel 7 fra BT, hvor der forligger et tydeligt eksempel på et spændingsmoment. De skriver således;

"I sidste uge gjorder politiet et gruopvækkende fund, da liget af et savnet(...)." (BT 15.09.2016).

"Gruopvækkende" er et eksempel på forstærkende sprogbrug, som er med til at skabe et ekstra spændingsniveau. Et andet tydeligt eksempel herpå findes i artikel 4 fra Politiken, hvori der skrives;

"(...) markant stigning i forhold til sidste år, hvor 43 våben – på landsplan – vurderes at komme fra rocker/bandemiljøet" (Politiken 14.12.2016).

I denne sætning er det ordet *"markant"* som udgør det forstærkende ord, i og med at det får modtageren til at få en forståelse af, at bande –og rockerrelaterede kriminalitet er mere end bare stigende. Disse forstærkende ord som journalisterne gør brug af, er med til at antyde omfanget af truslen i forhold til bande – og rockerkriminalitet. Ligeledes får det modtageren til at forstå alvoren der er i forbindelse med disse grupperingers kriminalitet.

Der findes en høj grad af lighed mellem alle undersøgelsens anvendte artikler, i forhold til anvendelse af frygtskabelse og skræmmebilleder. I Politikens artikel af den 14. december 2016 beskrives det;

"Der kan opstå en situation i gadekryds eller på en restaurant, og situationen kan eskalere." (Politiken 14.12.2016).

Politiken gør ved brug af denne sætning modtageren opmærksom på, at alle de ting som de læser og ser i medierne også kan forekomme ude i det offentlige rum og derved kan Politikens artikel være med, til at skabe en frygt hos befolkningen. En artikel fra BT støtter op om dette senarie og gør ligeledes brug af denne metode. De skriver i en artikel fra den 14. september 2016, at;

"Der er sket en forværring og en optrapning af nogle senarier. Helt overordnet har vi set stigning i antallet af bande-relaterede konflikter og episoder i det offentlige rum." (14.12.2016).

I forhold til det frygtskabende og skræmmebillederne gør artiklerne ligeledes brug af, at tegne et billede omkring hvad grupperingerne foretager sig. Eksempelvis "(...) blevet omtalt for, at true vidner, skyde folk, overfalde(...)" (Berlingske d. 3.12.2016) og "Otte dræbte – heraf en hvis lig blev parteret – og en tripelikvidering på ti måneder. Konflikterne i rocker –og bandemiljøet er spidset til." samt "Mand var blevet tortureret, dræbt og parteret, inden hans lig blev transporteret til en skov i en blå Ikea-pose" (BT d. 15.09.2016). Disse eksempler kan medvirke til, at der skabes frygt og forargelse hos modtagerne af informationerne. Det kan endvidere være med til at skabe en moralsk panik (jf. Moral Panic afsnit 4.2.4) som opstår når en gruppe i samfundet adskiller sig fra det øvrige samfund, igennem deres adfærd. I takt med, at artiklerne bringer historier, der skildre hvordan og hvorledes disse gruppers adfærd og handlinger er, er de med til at få den øvrige befolknings opmærksomhed rettet på, at grupperingernes adfærd og handlinger ikke er acceptable og kan ansues som værende skadelige for samfundet.

Der ses en tendens, at der i mediekilderne Ekstra Bladet og BT forekommer mange forstrækkende ord i deres bragte artikler, som er med til at skabe både drama, spænding og skræmmebilleder. Dette forekommer også i artiklerne fra Berlingske, dog i meget mindre grad, end hos de andre. Politikken holder sig mere til den beskrivende skrivestil i deres artikler og gør brug af et mere nøgternt sprog. Eksempelvis i artikel 3 fra Politiken beskrives hændelserne langt hen ad vejen ved brug af neutrale vendinger som;

"I øjeblikket holder politiet øje med ca. 1.300 fast medlemmer af grupperne – dertil kommer et større antal af tilhængere, der også udfører kriminelle aktiviteter for grupperingerne. Medlemmerne er fordelt i en række grupperinger, hvoraf cirka ti rocker- og bandegrupper nu har internationale forankring. For tre-fire år siden lå antallet af nationale grupper i Danmark på fire-fem stykker" (Politiken d. 1.10.2016).

Her berettes der om faktuelle ting vedr. udviklingen af den internationale forankring inden for miljøet. Sproget ligger umiddelbart ikke op til, bestemte tolkninger hos modtageren og derved bliver sproget identificeret som værende neutralt. Dog kan Politiken ikke sige sig helt fri for, ikke at gøre brug af ordvalg der er med til, at skabe både spænding, drama og skræmmebilleder, som vist i det forrige eksempel, med brug af ordet *"markant"*.

I alle de anvendte artikler gøres der brug af sproglige vendinger som er med til, at dramatiserer bande- og rockermiljøet. Eksempelvis trækker flere af artiklerne på diskurser som flere steder omtaler kriminaliteten i krigsmetaforik, ved brug af ord som: *"koldblodigt hævnaktion"*, *"brutale metoder"*, *"rekruttering"*, *"terrorisere"*, *"skudattentat"*, *"magt"*, *"tortureret"*, *"likvidering"* samt *"krigsministeren"*. Disse anvendte ord kan medvirkende til, at bande- og rockerkriminelle fremstår som værende rå og samvittighedsløse.

5.2.2 Analyse af mediernes italesættelse af rocker- og bande medlemmer

Når der ses på hvordan bande –og rockere skildres sprogmæssigt i forhold til, at være gerningsmænd, bliver det tydeligt at ordvalget medvirker til at skabe et bestemt billede af disse mennesker. Ordvalget i artiklerne bidrager eksempelvis til, at der fastholdes en opfattelse af "dem og os", som henviser til Nils Christies teori (jf. afsnit 4.2.1). I forhold til hvordan mediekilderne italesætter gerningspersonerne, ses det tydeligt at alle artikler mere eller mindre benytter brugen af neutrale betegnelser som *"gerningsmanden"* eller *"gerningsmændene"*. Det er kun i ét enkeltstående tilfælde hvordan gerningsmanden beskrives som *"pistolmanden"* – her omtales gerningsmanden som en konsekvens af hans handling. Videre i selv samme artikel, anvendes ordet *"gerningsmændene"* i resten af artiklen (Politiken d. 14.12.2016). Artiklerne gør udover det ene enkeltstående tilfælde i starten af artiklen, brug af et neutralt sprogbrug i forhold til gerningspersonen. Der kan dog argumenteres for, at denne neutrale sprogbrug, hurtigt omdannes til en mindre neutralt italesættelse, da ordet *"gerningsmanden"* eller *"gerningsmændene"* bliver fulgt op af, at denne person relateres til eller har tilknytning til;

"(...) gerningsmændene formodes at tilhøre en gruppering fra Valby, der sværger loyalitet til banden Brothas (...)" (Ekstra Bladet d. 10.02.2016).

Omtalen af ”gerningsmanden/mændene” påvirkes herved i en vis grad, til at opretholde en diskurs hvor gerningsmanden/mændene (jf. Nils Christie afsnit 4.2.1) omtales ud fra deres gerninger i takt med, at betegnelsen bande- og rockerrelateret tilskrives i samme sætning som ”gerningsmanden/mændene”. ”Os og dem”- billedet kan yderligere forstærkes i forbindelse med de adjektiver der bruges i artiklerne til at omtale, hhv. gerningsmanden/mændene og ofrene. Normalt vil man se et generelt billede af, at ofrene benævnes med positive adjektiver og gerningsmanden/mændene med negative. Dette er dog ikke tilfælde i de artikler som anvendes i herværende undersøgelse. Gennemgående for artiklerne ses der en vis tendens til, at ofrene bliver tildelt en ”offer-status”, i starten af artiklen, som eksempel:

”Fire mænd bliver ramt. Heriblandt en helt ung teenager.”(Politiken d. 14.12.2016).

”Offerstatussen” forsvinder dog ret hurtigt i takt med, at artiklerne italesætter ofrene som værende relateret til grupperinger eller ved at nævne, at de er tidligere har været i eller haft kontakt til det kriminelle miljø. Et eksempel på at ofrets status ændrer sig, ses i samme artikel, hvor de fire mænd og især den yngste tildeles en offerstatus, men fratages den hurtigt igen, da der fem linjer under første udtalelse skrives;

”De forsamlede unge mænd på Hans Knudsens Plads er kendte i relationen til bestemte miljøer. To af de sårede er, ifølge politiets oplysninger, tilknyttet bandemiljøer i København. Den afdøde 30-årig har tidligere været bandemedlem af den nu opløste Brothas Souljaz, som holdte til i Mjølnerparken på Nørrebro. Han er dømt i forbindelse med et skyderi på Nørrebro i 2012.” (Ibid.).

Disse fire mænd går fra at være ofre til i stedet at være kriminelle og selvforskyldte i deres ulykke. I takt med at man som modtager får beretninger om, at disse personer ikke kun er ofre, men samtidig også en del af det kriminelle miljø, kan medlidenheden således forsvinde. I en anden artikel bliver ofret skildret således;

”18. december i fjor blev en 18-årig mand med somalisk baggrund dræbt(...)Det skete om aftenen, hvor han sammen med to andre var kørende i bil på Frederikssundsvej(...) Ifølge Ekstra Bladets oplysninger var den 18-

årig ikke direkte del af Brothas- det var til gengæld de andre passager i bilen"(Ekstra Bladet d. 10.02.2016).

Her skriver Ekstra Bladet ikke konkret, at ofret for drabet er bandemedlem, men ved at de bruger ordvalget *"ikke direkte"* kan de indikere, at han har noget med miljøet at gøre. Ordet *"ikke direkte"* sår tvivl hos modtageren og i takt med, at modtageren får oplysninger om, at de andre medpassagerer har tilknytning til grupperingen Brothas, kan det være svært for ikke modtageren at drage konklusionen, at den unge somaliske mand også er en del af miljøet.

I forhold til hvordan medierne bruger diskurserne, når de beretter om gerningsmanden/gerningsmændene, kan man argumentere for at de opretholder en generalisering. Generalisering kan ske ved at komme alle gerningsmændene ind under benævnelsen *"bande- og rockerrelaterede"*, hvilket kan understrege den tendens som Nils Christie beskriver; at de kriminelle generaliseres ud fra deres handlinger, hvilket bidrager til at opretholde en diskurs, hvor de kriminelle ikke omtales som ligeværdige med "os" andre. Christie beskriver yderligere, at generaliseringer og generaliserende omtale kan medvirke til, at skabe et "monster-billede" af de kriminelle. Denne tendens understøttes flere gange i undersøgelsens anvendte artikler. Her skabes "monster-billedet" af gerningsmanden/mændene gennem de mange negativt ladede ord, som handlingerne beskrives med. Et eksempel herpå, er i den ene artikel fra Berlingske hvori de beskriver;

"(...)blevet omtalt for, at true vidner, skyde folk, overfalde fængselsbetjente, og listen fortsætter (...) gruppen med grove metoder tvinger hjemløse unge til, at sælge hash."(Berlingske d. 3.12.2016).

I denne omtale får modtageren informationer om, at det drejer sig om mennesker som ingen samvittighed har. Artiklen fortsætter med at bruge ord som *"koldblodig hævnaktion"*, *"terrorisere"*, *"afpresning"*. En anden artikel er fra BT hvor gerningsmændene (grupperingerne) bliver beskrevet med ordvalg som; *"kolde og kyniske"*, *"torturerer og lemlæster personer"*, *"fucking syge og ligeglade"*(BT d. 15.09.2016). Ordvalget i artiklerne beskriver gerningsmændenes handlen med negativ ladet ord og konnoterer umiddelbart intentioner såvel træk som kynisme og ligegyldighed hos gerningsmanden/mændene. De negativt ladede ord bidrager til

opretholdelse af bestemte diskurser som er med til at holde en klar distinktion mellem ”os” og ”dem” samt til, at skabe et ”monster-billede” af gerningsmanden/mændene.

5.2.3 Delkonklusion af medieanalysen

Som de ovenstående eksempler viser, medvirker små detaljer i sproget til at fremstille bande –og rockerrelaterede personer på en bestemt måde. Der ses en klar tendens i de anvendte artikler om, at bande- og rocker relateret kriminalitet generelt beskrives i en mere sensationel tone med et ladet ordvalg. Dette bidrager til en diskurs og en opfattelse af, at bande- og rocker relaterede personer generelt er meget voldsomme og skaber utryghed for det øvrige samfund ved at deres konflikter foregår ude i det offentlige rum.

Det er ikke alene sprogbruget, som er med til at påvirke modtagernes opfattelse af bande- og rockerrelaterede kriminalitet. Det handler ligeledes om mediernes dagsorden, om deres udvælgelse af noget nyhedsstof frem for noget andet. Det drejer sig altså om hvilke elementer der fremhæves, inddrages eller undlades i mediedækningen. Herpå kan medierne være medvirkerne til opretholdes eller rekonstruktion af en diskurs omkring et givent emne og derved være medvirkende til, at præge modtagernes opfattelse.

Mediernes fremlæggelse af bande –og rockerrelaterede kriminalitet er med til, at skabe moralsk panik samfundsmæssigt. I takt med, at de betegner disse grupperinger på en lidt overdrevent måde, gennem ordensdiskurserne (dramatisering, skræmmebilleder, spændingsmomenter, frygtskabelse samt ”monsterbilleder”), skaber disse artikler både forargelse og frygt hos den øvrige befolkning. De betegner ligeledes disse grupper med et overdrevent negativt ladet ordvalg, så de personer som er medlem af grupperingerne fremstilles som værende problematiske, patologiske, perverterede eller farliglige (jf. Moral Panic afsnit 2.4.2).

5.3 Analyse af Folketingsdebatten omkring L190:

5.3.1 Formålet med analysen

Mediedækningen tilskrives af herværende undersøgelses teoretiske afsnit stor betydning for hvordan befolkningens opfattelse af en givent problemstilling er.

Formålet med denne analysedel er at undersøge hvilke diskurser og diskursordner der repræsenteres i den kritiske diskursanalyse af 1. behandlingen af L190. Det undersøges hvorvidt disse diskurser samt diskursordner stemmer overens med de diskurser og diskursordner som er fremtrædende og kommer til udtryk i mediedækningen. Dette gøres ved at undersøge hvad der tillægges vægt i debatten. Ligeledes skal dette kunne be- eller afkræfte undersøgelsens hypotese om, at mediernes italesættelse af bande –og rockerrelaterede kriminalitet fører til moralsk panik som skaber en forståelse af, at det er en nødvendighed at skærpe lovgivningen inden for dette konkrete kriminalitetsområde.

Eftersom debatten omkring lovforslaget L190 blev vedtaget, kan man gå ud fra at de argumenter som der taler for strengere vilkår for de dømte bande –og rockerrelaterede, er udtryk for den dominerende politiske diskurs. Dette gør det interessant at undersøge hvad disse argumenter baseres på, da dette senere vil kunne hjælpe med, at finde frem til en forståelse af sammenhængen mellem mediernes italesættelse af bande –og rockerrelaterede kriminalitet og udformningen af strafferammen.

5.3.2 Beskrivelse af L190

Den 26. april 2017 blev lovforslaget L190: Forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme og lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (Styrket indsats mod rocker- og bandekriminalitet m.v.), fremsat for Folketinget af Justitsministeren Søren Pape Poulsen.

Lovforslaget indeholder flere ændringer af straffeloven, lov om fuldbyrdelse af straf og lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme samt en række andre forhold. Lovforslaget indeholder ligeledes ændringerne i reglerne om prøveløsladelse for personer dømt efter straffelovens § 81a som betyder, at bande- og rockerrelaterede kriminelle ikke kan prøveløslades, medmindre de vælger at gå i exitforløb. Yderligere skærpes straffene for, at deltagelse i bande- og rockerrelaterede konflikter samt for at bruge skydevåben i det offentlige rum.

I 1. behandlingen af forslaget L190 deltog Socialdemokratiet, Enhedslisten, Dansk Folkeparti, Venstre, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti samt Konservative Folkeparti i forhandlingerne. 1. Behandlingen af L190 vedlægges som bilag i sin fulde størrelse.

Forhandlingerne omhandler grundlæggende en diskussion om hvorvidt, at lovforslaget er et berettiget tiltag i bekæmpelse af bande- og rockerrelaterede kriminalitet. Debatten beror desuden på andre politiske problemstillinger. Et af de mest debatterede emner, er spørgsmålet om fratagelse af muligheden for prøveløsladelse, af de bande- og rockerrelaterede registrerede medlemmer. I forbindelse med dette spørgsmål, stilles der yderligere spørgsmålstejn om hvorvidt denne skærpelse har nogen gavnlig effekt på nedsættelsen af kriminalitetsraten. Et andet stort aspekt i debatten omhandler, den utryghed som hvordan grupperingerne skaber hos den almindelige borger i samfundet og at straffeskærpelsen skal sikre tryghed i samfundet igen. Da behandlingen af lovforslaget er meget omfattende og indeholder mange debatterede aspekter, er det nødvendigt at frasortere de aspekter, der ikke har relevans for besvarelsen af herværende undersøgelses problemformulering. Det vil dermed sige, at der er foretaget en del afgrænsning. En af de mest omfattende afgrænsninger er, at det politiske spil ikke tillægges en større rolle i herværende undersøgelses straffediskurs. Et eksempel på dette er, forsøgene på at underminerer andre partiers argumentation med beskyldninger om ”Penal Populism” (”noget- for-noget”- aftaler) mod andre partier eller oppositionen mod regeringen. Dette politiske spil vurderes ikke at kunne bidrage til målet om at finde frem til undersøgelsens problemstilling.

I arbejdet med 1. behandlingen af lovforslaget L190 er der fundet fire forskellige fremtrædende kategorier hvor politikernes udtalelser ligger sig ind under. Disse fire kategorier er; *Offer/utryghed; Offer/retsfølelse; Restpolitik/signalværd; Grupperinger/retssikkerhed.*

5.3.3 Aktørerne i behandlingen af lovforslaget

I debatten af 1. behandlingen af L190 er det politikerne som er de "*aktive aktør*". De aktive aktører repræsenterer hver især et politisk parti. Dog er disse aktive aktører ikke repræsenteret i lige stor grad, hvilket ses i optællingen af debatindlæggene hvor det fremgår hvor mange debatindlæg de hver især har. Det ses tydeligt her, at der er en tendens til, at Enhedslistens ordfører Rune Lund, Socialistisk Folkepartis ordfører Lisbeth Bech Poulsen har fået mest taletid under behandlingen (Folketinget, den 26. april 2017). Både Enhedslisten og Socialistiske Folkeparti er skeptiske overfor det nye forslag og stiller derfor uddybende spørgsmål til de andre partier vedrørende retssikkerheden og resocialiseringsprincipperne. Især Enhedslisten forklarer, at disse skærpselser ikke vil betyde mindre bande –og rockerrelaterede kriminalitet, men det derimod vil betyde en stigning i kriminaliteten.

Udover de aktive aktører, er der også dem som herværende undersøgelse vil kalde for de "*primære passive aktører*", som er de bande –og rockerrelaterede kriminelle. Disse kaldes for *primære* da de er omdrejningspunktet for behandlingen, men *passive* fordi de ikke er en del af behandlingen. Det samme gælder for ofrene (den almene samfundsborger), som herværende undersøgelse ligeledes identificere som "*primær passive aktører*". Yderligere henviser politikerne til organisationer som f.eks. Det Kriminalpræventive Råd, Retspolitisk Forening, Advokatrådet m.m. Disse bruges som ekspertviden og bruges til, at understøtte argumentationer i debatten. Ekspertterne kaldes for "*sekundære passive aktører*".

5.3.4 Vægtningen af retsfølelse

Offer/utryghed:

Et af de identificerede dominerede elementer, der er blevet fundet i 1. behandlingen af L190 er, hvordan man sikrer offeret, som i denne sammenhæng er identificeret som samfundet samt den "almene" borger. Det dominerende aspekt er retsfølelsen, da den spiller en central rolle i debatten.

Det fremgår i analysen af debatten, at den mest dominerende diskursorden inden for 1. behandlingen af L190 er, hvor offeret er i fokus og hvor utryghed er den problemstilling, som skal løses. Justitsminister Søren Pape Poulsen:

"(...)Gentagne gange er helt almindelige og lovlydige borgeres liv og helbred blevet bragt i fare. Sådan skal det ikke være i Danmark(...)Vi skal ikke acceptere, at rockere og bander med rå og hensynsløs kriminalitet skaber utryghed i gaderne. Danskerne skal kunne færdes på gaden uden frygt for at blive fanget i rocker- og bandegrupperes skyderier."(Pape Poulsen, Folketinget 26.04.2017; indlæg nr. 30).

Denne udtalelse fra Justitsministeren er et eksempel på, hvordan diskursordnen er anvendt som argumentation for de skærpede vilkår som Justitsministeren m.fl. har foreslået. Samtidig bliver utrygheden brugt til at legitimerer disse forslag. I udtalelsen ses der et umiddelbart ønske fra politisk hold om, at handle på en oplevelse af at bande –og rockerrelaterede kriminelle gør samfundet og den almene borger utrygge. Italesættelsen af, at disse grupper bringer den *"almindelige"* og *"lovlydige"* borgers *"liv og helbred"* i fare samt at de *"skaber utryghed"* i gaderne, bidrager til en opretholdes af en diskurs som angiver at bande –og rockerrelateret kriminalitet, på nuværende tidspunkt udgør en reel risiko der bør frygtes. Udover Justitsministeren, gør Trine Bramsen (S) ligeledes brug af den dominerende diskursordnen omkring offer og utryghed, hun udtaler:

"I går mødte jeg nogle af dem, der har vidnet i den seneste sag, der har været om afpresning, og jeg bliver bare nødt til at sige, at for dem betød det rent faktisk noget, at vi nu i Folketinget hæver straffen. For de oplever bestemt ikke, at de er blevet lykkelige ved at have bidraget til, at en sag, hvor nogle har skabt enorm utryghed i det lokale erhvervsliv ved at afpresse og true, rent faktisk endte med en dom. De var meget tilfredse med en hårdere sanktion for det her. Mener Alternativet ikke, at det rent faktisk gør en forskel, at de her personer bliver fjernet fra gadebilledet i et stykke tid, også for ofrenes skyld?"(Bramsen, Folketinget 26.04.2017; indlæg nr. 21).

Her ses det tydeligt, at offerets retsfølelse skal varetages og at de kriminelle skal straffes hårdt. Hun understreger og legaliserer igennem sin udtalelse, hvorfor det er retfærdigt at påkræve en skærpelse af strafferammen inden for området. Bramsen argumenter for, at *"det rent faktisk gør en forskel, at de her personer bliver fjernet fra gadebilledet i et godt stykke tid..."*. Dette kan ses som et udtryk for at Trine Bramsen tænker straf som inkapacitering inden for individual-prævention omkring straf, hvor formålet er at uskadelliggøre det kriminelle individ ved indsættelse i fængslet. Synspunktet har særligt anlæg for hærdede kriminelle, hvor det i højere

grad taler for den almene sikkerhed, at indespærre vedkommende og derved undgå fremtidige lovovertrædelser (jf. strafteorien afsnit 4.1.1). Her tydeliggøres det, at Bramsen og Socialdemokratiets politik er, at det er de ”*almene*” borgeres tryghed, som er det helt centrale aspekt, der skal varetages og at denne varetagelse, sker ved en indespærring af ”*disse personer*”. Hun påpeger en fjendtlighed overfor denne afvigelse, med begrundelse for, at gruppen skaber utryghed og skader samfundet med deres handlinger, hvorved at der opstår et billede af ”dem” og ”os” i hendes italesættelse (jf. Nils Christie afsnit 4.2.1 samt Moral Panic afsnit 4.2.4).

Offrer/retsfølelse:

Debatten bærer ligeledes væsentlig præg af, at vægtningen af offeret og retsfølelsen er afgørende for, hvad der vurderes som rimeligt og retfærdigt. Mange af politikerne, som går ind for de nye forslag i L190, henviser til sikkerheden i samfundet og for den almene borger. Et af de mest brugte argumentere for denne sikkerhed er, at der med det nye forslag sker en vis skærpelse, inden for de forskellige straffeområder. Man sætter f.eks. straffen op for skyderier i det offentlige rum med 50 pct. Således bliver straffen som tidligere var på et år, nu til to år. Yderligere øger man strafferammen med 33 pct. for afpresning. Mange af politikerne ser disse tiltag som værende gode tiltag, der skal sikre, at der er flere der vil holde sig fra at afpresse og anvende skydevåben i det offentlige rum. Her kan der argumenteres for, at der ved skærpelserne forsøges, at skabes en individuel prævention hvor der straffes for at påvirke den kriminelle. Straffen er således fremadrettet i den forstand, at de foranstaltninger der sættes ind, søger at mindske kriminaliteten for eftertiden. Yderligere ønskes der ligeledes med disse skærpelser at afskrække den kriminelle fra, at risikerer konsekvensen af en endnu hårdere straf ved at begå lovovertrædelsen (jf. strafteorien afsnit 4.1.1). Endvidere udtrykkes der også den holdning, at disse skærpelser skal være med til at sikre retsfølelsen.

Det er imidlertid ikke alle politikere i debatten, som deler denne holdning. Zenia Stampe fra Radikale Venstre viser klart med sit indlæg, at hun er skeptisk i forhold til, hvad disse skærpelser skal gavne.

”I forhold til strafskærpelserne for skyderi i det offentlige rum, afpresning og beskyttelsespenge vil jeg sige, at det virker retfærdigt, men igen: Er det

nyttigt? Altså, det er jo de to perspektiver, vi hele tiden bliver nødt til at have med, og som flere før mig har været inde på: Én ting er, om det føles retfærdigt at øge straffen – det kan godt være, det gør det – men er det nyttigt? Jeg synes i øvrigt, det er lidt abstrakt, at straffen hæves med 50 pct., altså halvdelen, for samtidig tænker man: Hvor mange er det egentlig, der ved, hvor meget man får i straf for afpresning? Altså, hvor mange ville lige kunne svare, hvis man spurgte dem på gaden: Hvor mange år får man? Ja, jeg ville altså ikke kunne det, og derfor er det jo lidt abstrakt at sige, at min retsfølelse skulle være imødekommet, hvis man hæver straffen med 50 pct. Jamen hvad er udgangspunktet?” (Stampe RV, Folketinget 26.04.2017: indlæg 23).

Stampe giver i sit indlæg udtryk for, at der kan være to perspektiver i at man vil øge strafferammen inde for områderne; skyderi i det offentlige rum, afpresning og beskyttelsespenge. For det første skal man se på om disse skærpelser vil være nyttige eller om man blot forsøger, at sende et signal til samfundet om, at man tager emnet alvorligt og derved også den almene borgers retsfølelse alvorlig. Hun påpeger, at det er et fåtal af befolkningen, som kender til den nuværende strafferamme inden for området. Dog kan en skærpelse på 50 pct. gøre, at man som samfundsborger føler, at ens retsfølelse bliver imødekommet uanset om man ved hvad strafferammen reelt bliver, for den begående kriminalitet. Her kan der henvises til Balvigs teori om retsfølelse samt retsfornuft. Politikerne taler til befolkningens retsfølelse igennem lovforslaget. Ved at man sætter strafferammen op, udviser man et signal til befolkningen om, at der fra politisk side er fokus på området samt, at man tager befolkningens sikkerhed alvorligt. Dog kan det være, at disse skærpelser ikke har en reel effekt i forhold til kriminaliteten, hvilket Zenia Stampe påpeger i sit indlæg. Lisbeth Bech Poulsen fra Socialistisk Folkeparti deler heller ikke samme begejstring for lovforslagets straffeskærpelser. Hun angiver, at:

”Men jeg synes også, vi skal være ærlige, når vi taler om strafforøgelser. Det er altså ikke noget, der kommer til at afholde den her type mennesker fra at gøre det, for straffen er høj i forvejen. Derfor skal vi være ærlige og sige, at hvis vi forhøjer straffen, er det af hensyn til den såkaldte retsfølelse, altså følelsen af, at der skal være en højere fængselsstraf, for at der er rimelighed i det. Det er det ærlige at sige, og det er også legitimt nok. Man skal bare ikke sige, at man skaber tryghed, og at der aldrig mere vil være rockere og bander

i det danske gadebillede, og at alt er godt.” (Poulsen SF, Folketinget 26.04.2017: indlæg 24).

Poulsen siger hermed, at imødekommelse af befolkningens retsfølelse, ikke vil føre til mere reel tryghed. Men at det kan føre til, at befolkningen får en form for indbildsk/falsk tryghed, da skærpelser inden for et område, hvor der allerede er høje straffe, ikke vil afholde grupperingerne fra at begå selv samme kriminalitet som før. Stampe og Poulsen henviser i deres udtalelser til, at de øvrige politikere ses at handle/operere ud fra og på baggrund af befolkningens holdning, men påpeger at befolkningen kan være misinformeret. De problematiserer altså, at politikerne går efter denne holdning og risikerer kun at opnå en falsk tryghed i befolkningen jf. Democracy at work samt Misinformarmed Democracy (jf. Penal Populisme and Public Opinion afsnit 4.3.1).

Restpolitik/signalværdi:

Samtidig med at politikerne forsøger at imødekomme befolkningens retsfølelse, ses en anden dominerende diskursorden i behandlingen af L190, nemlig en diskurs om signalværdi. Mange af politikerne henviser til, at straffeskærpelserne skal være med til at sende et klart signal til bande –og rockergrupperingerne om, at politikerne og samfundet ikke vil lade stå til og de derfor sætter ind med straffeskærpelserne. Liberal Alliances ordfører Christina Egelund (LA) siger i sit indlæg;

”Dermed sender vi et klart signal til de rockere og bandemedlemmer, som spreder så meget utryghed ved hensynsløst at skyde i gaderne rundtomkring, om, at det vil vi ganske enkelt ikke finde os i. Det har en alvorlig konsekvens, når man brutalt tager uskyldige mennesker som gidsler i sine interne bandekonflikter. Alt i alt er det tiltag, som slår hårdt ned på de hårdkogte kriminelle, som spreder frygt og utryghed blandt helt almindelige borgere.”(Egelund, Folketinget 26.04.2017: indlæg nr. 17).

Med denne udtalelse opretholdes offer og utrygheden som hovedfokus. I udtalelsen gør Egelund brug af diskurser om frygt og utryghed. Hun udtaler ligeledes, at frygt og utryghed ikke er noget som de *”vil finde sig i”* og derfor skal straffeskærpelserne være med til, at sende klare signaler til både rockere og bandegrupperinger, men også

til befolkningen. Egelund gør yderligere brug af stærke diskurser så som; *"brutalt"*, *"uskyldige mennesker"*, *"gidsler"* og *"hårdkogte kriminelle"*- her skaber hun et tydeligt billede af *"dem og os"*, med henvisning til Christies teori, som der vil kommes ind på senere i undersøgelsen.

Lisbeth B. Poulsen fra SF mener dog ikke, at man bare skal hæve straffe for at hæve straffe. Hun skaber herved en moddiskurs i sin udtalelse om, at der mangler evidens for om disse straffeskærpelser har en virkning, så skærpelserne ikke kun bliver et signal, som ikke virker.

"(...)man skal være forsigtig med at hæve straffen bare for at hæve den. Man skal specielt se på, om der er evidens for, at det så også virker, om det har en præventiv effekt osv. Men dermed ikke sagt, at der ikke også skal være rimelighed i det, og selv på områder, hvor man kan se, at det, at der er en fængselsstraf for en given forbrydelse, ikke afholder vedkommende fra at begå forbrydelsen, skal der stadig væk være en rimelighed af hensyn til at yde offeret retfærdighed." (Poulsen (SF), Folketinget 26.04.2017: indlæg nr. 26).

Poulsen efterlyser herved ekspertviden inden for området, som kan føre til viden om de nye tiltag, vil have en effekt eller om det blot skaber en forøget retsfølelse hos offeret/samfundet. Denne holdning bliver ligeledes delt af Alternativs ordfører Carolina M. Maier. Hun mener ligeledes som Lisbeth B. Poulsen, at der mangler ekspertviden og evidens på, om skærpelserne vil sikre mindre kriminalitet. Hun siger om dette:

"Vi mener altid, at vi skal tage hensyn til ofre og tilgodese ofrenes bekymringer. Vi skal bare hele tiden holde det op imod, hvad vi tror virker bedst. Der er jo igen det klassiske dilemma. Hvis offeret har et behov for, at der kommer højere straffe, så bliver vi nødt til at holde det op imod, hvorvidt evidensen peger på, at det virker, og det er der bare ikke noget der gør." (Maier (ALT), Folketinget 26.04.2017: indlæg nr. 22).

Hun erkender via sin udtalelse, at offeret/samfundet har behov for højere straffe, men samtidig at det er vigtigt, at man ikke kun imødekommer offerets/samfundets retsfølelse, men at man i stedet finder frem til hvad der virker og hvad der ikke virker. Maier efterlyser, at der kommer en større fokusering på eksperternes viden inde for området, så man netop ikke kommer ud i en situation, hvor man giver befolkningen falske forhåbninger om, at disse skærpelser vil mindske kriminaliteten. Som Dalberg-

Larsen beskriver i sin teori omkring kriminalpolitik, så er der ikke fokus på eller plads til eksperternes modsynspunkter i det politiske spil, hvilket er én af grundene til, at eksperterne ikke længere har samme rolle i dansk politik som tidligere (jf. kriminalpolitik afsnit 4.1.7.1).

Grupperinger/retssikkerhed:

Udover diskursordner som omhandler samfundet og den almene borger, findes der i forhandlingen også en anden dominerende diskursorden, som omhandler bande –og rockergrupperingerne og retssikkerheden. En stor del af forhandlingen indeholder en skærpelse af prøveløsladelsen, hvor registrerede bande –og rockerrelaterede kriminelle fratages muligheden for prøveløsladelse, medmindre de indgår i et exitprogram.

I forbindelse med spørgsmålet vedrørende prøveløsladelse, opstår der spørgsmål om skærperne stemmer overens med de berørte grupperingers retssikkerhed.

Selvom, at alle partier er enige om, at bande- og rockerrelaterede kriminalitet skal bekæmpes, så er nogen partier optaget af retspolitikken og den grundlæggende retssikkerhed som er et grundelement, i det danske retssystem.

Naser Khader fra Konservative Folkeparti (KF) udtrykker en stærk holdning, i sit indlæg om, hvordan han mener at bande –og rockergrupperingerne ikke har krav på eller ret til, at blive prøveløsladt.

”(...)Det er jo ikke et retskrav eller en menneskeret at blive prøveløsladt, for man er jo stadig væk dømt – det er et privilegie. Meningen med det er, at bandemedlemmerne skal helt ud af banderne. Det er jo det, der er grunden til det her. De skal helt væk fra bandekriminalitet.” (Khader (KF), Folketinget 26.04.2017: indlæg nr. 29).

Khader ligger her vægt på, at det hverken er et retskrav eller en menneskeret, at blive prøveløsladt. Naser Khader kan med sin udtalelse skabe en stemning om, at disse omtalte retskrav og menneskerettigheder ikke er noget som skal imødekommes, når der er tale om bandemedlemmer. Khaders synspunkt, set ud fra ovenstående udtalelse er, at hvis man skal have en prøveløsladelse, skal man også bevise at man ikke længere er en del af bandekriminaliteten. Såfremt man som medlem ikke har i sinde, at melde sig ud af disse

grupperinger, skal man sidde sin straf fuldt ud. Trine Bramsen fra Socialdemokratiet mener lige som Naser Khader, at det er rimeligt at stille krav til registrerede medlemmer af grupperinger, hvis de skal have mulighed for prøveløsladelse.

”Vi synes, det er rimeligt, at man, når man tilhører en kriminel gruppering, når man er dømt for rocker-bande-relateret kriminalitet – og det er jo den gruppe, som det her vedrører – så ikke kan blive prøveløsladt, medmindre man siger, at man ønsker at være en del af et exitprogram og dermed også signalerer, at man ønsker at forlade – forlade – den her kriminelle gruppering, som man har været en del af.” (Bramsen (S), Folketinget 26.04.2017: indlæg nr. 5).

Det er dog ikke alle som deler samme holdning til, hvorvidt det er rimeligt at stille ekstraordinære krav, til bestemte grupper af mennesker i forbindelse med prøveløsladelse. Rune Lund, ordfører fra Enhedslisten, er meget skeptisk over for lovforslaget og de skærpelse som denne vil medføre. Han er især skeptisk overfor skærpelsen af prøveløsladelsen, som han mener forringer resocialiseringen, som han antager er et vigtigt værktøj for samfundet.

”(...)synes, det er meget ærgerligt, at man går ind og der begrænser muligheden for prøveløsladelse(...)fordi prøveløsladelse er et helt centralt resocialiserende værktøj. Hvis vi forringer muligheden for resocialisering, får vi mere og ikke mindre kriminalitet.”(Lund (EL), Folketinget 26.04.2017: indlæg 2).

Rune Lund argumenterer herved for, at det er en forringelse for samfundet, hvis man ikke giver bande –og rockergrupperingerne mulighed for prøveløsladelse. Han begrundet dette med, at resocialiserende arbejde i form af prøveløsladelse er noget som giver mening både for den kriminelle og for samfundet. Såfremt man løslader denne gruppe efter endt straf, vil man ikke have mulighed som samfund at have hånd i hanke med den enkelte.

I sammenhæng med, at man vil skærpe strafferammen overfor bande –og rockerrelaterede kriminelle, kan der yderligere opstå en bekymring om, hvordan bestemmelserne for om man har tilknytning eller ej til en gruppering, bliver til. En af dem som udtrykker denne skepsis er Carolina Magdalene Maier fra Alternativet.

"Forslagets bestemmelser om at begrænse besøg m.v. fra personer med ledende eller koordinerende roller i rocker-bande-miljøet er vi skeptiske over for. Det er usikkert, hvad det er for en beføjelse, politiet bliver udstyret med. Det er en meget skønsmæssig beføjelse, elastikken er meget bred. Hvornår er man ledende bandemedlem? Hvornår har man tilknytning til miljøet? Vi er simpelt hen bekymret for de indsattes retssikkerhed, i det omfang at de her beføjelser bliver baseret så meget på politiets skøn." (Maier (ALT), Folketinget 26.04.2017: indlæg 18).

Her påpeges det, at det er problematisk at retssikkerheden, skal baseres på andres skøn. Maiers udtalelse kan tolkes som udtryk for, at de i Alternativet ikke finder, at skærperne i forbindelse med lovforslaget, varetager den omdiskuterede gruppes retssikkerhed, hvilket også er et af grundlagende for, at partiet ikke kan støtte op om forslaget.

5.3.5 Sprogets betydning

Det ses tydeligt i ovenstående del af analysen, at der argumenteres løbende for at Bande –og rockerrelaterede kriminalitet er et alvorligt problem, som appellere til handling.

Det identificeres i politikernes indlæg, at politikerne gør brug af forstærkende diskurser, ligesom medierne benytter de forstærkende diskurser. Brugen af de forstærkende ord bidrager til at forstærke argumentationen og bidrager muligvis også til, at skabe eller opretholde den herskende diskurs omkring bande- og rockergrupperingerne. Ligeledes identificeres det i behandlingen af L190, at politikerne gør brug af et uformelt sprogbrug. Det uformelle sprogbrug, kan være med til at skabe en mindre distance mellem befolkningen og politikerne. Det kan være en stor fordel for politikerne, da det således syner af, at de varetager "den almene borgers" interesser.

5.3.6 Italesættelse af "os og dem"

Distancen mellem "os og dem" er meget synlig i diskurserne i behandlingen af lovforslaget L190. Det fremgår tydeligt, i indlæg nr. 17 hvor Christina Egelund fra Liberal Alliance som tidligere nævnt, gør brug af stærke diskurser så som; "brutalt", "uskyldige mennesker", "gidsler" og "hårkogte kriminelle". Ved brugen af ord som disse, kan det ikke andet end tolkes som, at de "almene" samfundsborgere er de

"uskyldige mennesker" som "brutalt" bliver taget som "gidsler", i "deres" interne "bandekonflikt". Hun forsætter med at udtale;

"(...)slår hårdt ned på de hårdkogte kriminelle, som spreder frygt og utryghed blandt helt almindelige borgere."(Egelund (LA), Folketinget 26.04.2017: indlæg 17).

Her skabes der et tydeligt billede af *"dem og os"*. Ligesom i mediernes dækning af bande –og rockerrelaterede kriminalitet, italesætter politikerne befolkningen på den ene side og den kriminelle gruppering på den anden. Ligesom det blev synliggjort i medieanalysen, er dette ordvalg et klart eksempel på, hvorledes der hersker en adskillelse af *"dem og os"*, som Nils Christie argumenterer for. Et endnu tydeligere eksempel på *"dem og os"* finder man i Naser Khaders udtalelse;

"Bandekriminalitet bliver en stadig større udfordring – den bliver mere brutal(...)falliterklæring for et retssamfund, at banderne styrer visse områder. Det skal vi gøre op med. Banderne skal have kamp til stregen. Der er også det, at almindelige lovlydige borgere nogle gange bliver ramt af bandernes kriminalitet, og det er vigtigt, at vi er på borgernes side" (Khader (KF), Folketinget 26.04.2017: indlæg 29).

Her står det tydeligt, at banderne bliver italesat som noget der skal bekæmpes, så de *"almindelige lovlydige borgere"* ikke skal udsættes for *"bandernes kriminalitet"* – dette er en interessant iagttagelse, da det helt eksplicit bliver sagt, at banderelaterede kriminelle ikke er *"som os andre almindelige lovlydige borgere"*. De står altså udenfor og udgør en trussel, overfor det *"almindelige samfund"*. Khader mener, at det er deres pligt som politiker, at vise samfundet, at de er på borgernes side. *"Borgerne"* i denne sammenhæng bliver associeret til alle dem, der ikke er registreret som bande –og rockerrelaterede kriminelle.

Christina Egelund (LA) bruger i stedet for udtrykkene *"almindelige lovlydige borgere"* og *"uskyldige mennesker"*. Begge udtryk har dog samme funktion og refererer til, at bande –og rockerrelaterede kriminelle står på modsatte sider.

"(...)rockere og bandemedlemmer, som spreder så meget utryghed ved hensynsløst at skyde i gaderne rundtomkring, om, at det vil vi ganske enkelt

ikke finde os i. Det har en alvorlig konsekvens, når man brutalt tager uskyldige mennesker som gidsler i sine interne bandekonflikter(...)"(Egelund (LA), Folketinget 26.04.2017: indlæg 17).

Denne udtalelse kan yderligere have den funktion, at der skabes et *"monster-billede"* i og med, at handlingerne ses som udtryk for kynisme hos gerningsmændene. *"Monster-billedet"* henføres til Nils Christie som mener, at dette billede bliver dannet, når de kriminelle beskrives ud fra deres handlinger, som i ovenstående udtalelse. Flere af politikerne skaber et *"monster-billede"* af de bande –og rockerrelaterede kriminelle i deres indlæg til forhandlingen af L190. En anden som gør brug af et tydeligt *"monster-billede"* er, ordfører Peter Kofod Poulsen fra Dansk Folkeparti. Han udtaler:

"(...)vi taler om mennesker, der skyder i vores gader, der begår den mest afstumpede form for kriminalitet, man kan forestille sig. I det scenarie har vi lovgivere to muligheder. Vi kan vælge at lade stå til, eller vi kan vælge at sætte dem i fængsel. Jeg foretrækker den sidste løsning, gerne i rigtig lang tid, for så vi ved trods alt, hvor vi har de her mennesker" (Poulsen (DF), Folketinget 26.04.2017: indlæg 8).

Peter Kofod Poulsen (DF) bruger i ovenstående udtalelse både brug af *"dem og os"* og af *"monster-billedet"* som del af hans argumentationsgrundlag for, at han og Dansk Folkeparti støtter op om de stramninger, der indføres med L190. Når politikerne anvender denne argumentationsform, er de med til at opretholde den samme dominerende diskurs som hos mediernes, hvor de bande – og rockerrelaterede kriminelle ikke opfattes som ligeværdige med andre, men stigmatiseres og fordømmes.

5.3.6 Delkonklusion folketingsdebatten

Ved hjælp af den kritiske diskursanalytiske tilgang, med fokus på både sproget betydning og de sociokulturelle forhold repræsenteret ved undersøgelsens teoretiske grundlag, fremgår det af 1. behandlingen af lovforslaget L190, at politikerne ikke deler én diskursorden.

Der fremkommer én diskursorden, hvor argumentationen primært funderes på offerene og den utryghed, som opstår i forbindelse med bande –og rockerrelaterede kriminalitet. Dette kommer f.eks. til udtryk i de sproglige formuleringer og de

opstillede scenarier, som er med til at opretholde dikotomien *"os og dem"*. Ved denne diskurs tillægges befolkningens retsfølelse en særlig betydning, som skal varetages af politikerne. Der hersker endvidere en opfattelse af bande –og rockerrelateret kriminalitet som et omfattende problem for samfundet og af de skærpede straffe som en del af løsningen.

En anden diskursorden som der fremkommer af analysen er anerkendelsen af at bande –og rockerrelateret kriminalitet er et problem. Dog argumenteres der for, at der ikke er belæg eller beviser for, at de skærpede straffe vil bevirke, at kriminaliteten nedsættes inden for området. Det handler mere om at finde frem til den bedste løsning som vil kunne nedbringe kriminaliteten, men samtidig at finde en løsning, der ikke strider mod det danske retssystems grundlæggende principper som *"lige for loven"* og retssikkerheden (jf. afsnit 4.1.5).

På trods af, at der i behandlingen bliver repræsenteret to diskursordner, kan det dog fastslås, at der er én diskursorden der får mere taletid end den anden. Den mest dominerende diskursorden i debatten er den førstnævnte, hvor der argumenteres for, at skærpede straffe er løsningen på samfundsproblemet. Med denne dominerende diskursorden tydeliggøres det, at retsfølelse tildeles en markant rolle i debatten om L190.

6. Diskussion

Udformningen af undersøgelsen og dets retning er sket på baggrund af hvilken teori, empiri og metode som blev vurderet som værende mest velegnet til besvarelsen af undersøgelsens problemformulering. Undersøgelsen har således taget form i forhold til udvælgelsen af teori, empiri samt metoden som der anvendes. Herværende afsnit kritiserer udvælgelsen af disse. Ligeledes vil der inden for afsnittet forekomme en diskussion om hvorledes undersøgelsen kunne have set anderledes ud, ved et andet valg af teori, empiri samt metode.

6.1. Metode

I henhold til undersøgelsens formål, er den deduktive analysestrategi blevet valgt, hvormed der ud fra allerede eksisterende teorier opstilles en hypotese. Deduktive analysestrategier forudsætter eksplicit for-forståelse, hvor forskeren starter med sin egen teori om, hvad der er på spil og derefter formulerer indikatorerne fra empirien, som vil kunne støtte denne teori. Den deduktive tilgang trækker på logisk valide argumenter ud fra givne præmisser f.eks. teori. Her skaber man viden om individuelle fænomener ud fra universelle love (A sandsynliggør automatisk B). Styrken med en deduktiv logik er, at den giver regler for, hvad der er en logisk valid konklusion baseret på de givne præmisser. Begrænsninger ved denne logik er, at den ikke vil kunne fortælle os noget nyt om virkeligheden. I takt med, at der i herværende undersøgelse er arbejdet ud fra en deduktiv tilgang gør, at der ikke har været forlagt et ønske om at finde frem til nye sammenhænge, men i højere grad, at undersøge allerede eksisterende teoretisk opstillet sammenhænge, for derefter at diskutere denne. Såfremt, at valget var faldet på en induktiv analysestrategi, ville undersøgelsen forgå på et empirisk niveau, hvilket vil sige at der ud fra et antal observationer trækkes universelle konklusioner om en hel population. Den induktive tilgang ville kræve egen indsamlet empiri og derud fra ville der konkluderes noget generaliserende. Dette ville have medført en anden undersøgelse, som i første omgang ville have gjort det vanskeligere at indfange den store og overordnede sammenhæng, som herværende undersøgelse har forsøgt, at indfange.

6.2 Teori

I denne undersøgelse har fokus været på udvælgelsen af teorier, som kunne give mulighed for at analysere tendenserne i forhold til mediernes italesættelse af et givent fænomen og derefter sammenholde disse diskurser med politikernes, for til sidst at kunne sige noget om en eventuel påvirkning på strafferammen. En kritik kan være, at de anvendte teorier ikke bærer præg af, at repræsentere et teoretisk grundlag der har et modsatrettet syn i forhold til undersøgelsens problemstilling. Derfor vil der nedefor forekomme en refleksion over, hvad det ville have betydet for undersøgelsen, hvis der var blevet anvendt et andet teoretisk grundlag.

En relevant teoretisk diskussion kunne omhandle mediernes betydning, da der findes en del forskellige synspunkter på mediernes indflydelse. En teoretisk diskussion af, om mediernes indflydelse er så omfattende som det konkluderes, kunne have været med at nuancere undersøgelsen. Yderligere havde det også nuanceret undersøgelsen at lave en teoretisk diskussion om, hvilke andre forhold end medierne, der kunne have betydning for befolkningens opfattelse af kriminalitet. Anden teoretisk diskussion som kunne teste undersøgelsen konklusioner, kunne være anvendelse og inddragelse af andre politologiske teorier, som kunne diskutere hvorvidt populisme spiller en så afgørende rolle, som der konkluderes i herværende undersøgelse ved hjælp af teorien ”Penal Populisme”.

6.3 Empiri

I undersøgelsen anvendes og analyseres der 7 medier tekster, som alle udelukkende stammer fra landsdækkende dagblade, hvilket forholdsvis er et lille udsnit af mediedækningen af bande – og rockerrelateret kriminalitet. Man kunne have valgt at inddrage andre nyhedskilder som dækker fænomenet, så som radio- tv- og webkilder. Dette kunne have bidraget til, en bredere undersøgelse af italesættelsen af bande – og rockerrelaterede kriminaliteten og ville dermed kunne give et endnu større grundlag for, at konkluderer på medierne italesættelse af det givne fænomen og deres betydning for diskurserne. Yderligere kunne der have været foretaget en selvvalgt udvælgelse, af de artikler som der fremkom, under den brede søgning (se sekundær empiri). Dette kunne have ført til at få et mere snævert fokus på skudepisoder, hvilket førte til det beskrevne lovforslag. Dog ville det have vanskeliggjort det for andre at efterprøve undersøgelsen og at komme frem til samme valg af empiri, hvorfor herværende undersøgelse har valgt at holde sig til de 7 artikler der forekom inden for

tidsperioden og ved søgeordene ”bander”, ”rocker” og ”skud”. Endvidere vil en sådan udvælgelse, eventuel kunne føre til farvet udvælgelse gennem forskerens forforståelse.

Såfremt der skulle arbejdes videre med herværende undersøgelse, kunne det være interessant at indsamle empiri i form af kvalitative interviews af repræsentanter af befolkningen, som kunne sige noget om hvordan de ser på fænomenet samt hvor de for deres informationer fra omkring fænomenet.

7. Konklusion

Ud fra en antagelse om, at sprogbrugen både er konstrueret og med til at konstruerer en bestemt opfattelse af bande –og rockerkriminalitet, har herværende undersøgelse forsøgt at undersøge hvilke diskurser der er dominerende inden mediedækningen af bande- og rockerrelaterede kriminalitet som fænomen samt om disse fundne diskurser stemmer overens med diskurserne i den politiske debat af 1. behandlingen af lovændringen af den nyeste bandepakke.

Som det fremgik af analysedel 1 ("medieanalysen"), hvor mediernes diskursorden af bande- og rockerrelaterede kriminalitet blev afdækket, ses der i de anvendte artikler en klar tendens til, at medierne i en overvejende grad berettede om, hvordan bande- og rockermiljøet er blevet mere råt, samt at deres aktiviteter går udover resten af befolkningen. De anvendte artikler beskæftiger sig i en mindre grad, med den samfundsmæssige debat vedrørende løsningsmuligheder om, hvordan man skulle komme dette samfundsproblem til livs. Yderligere blev der i medieanalysen fundet klare tendenser til at bande - og rocker relateret kriminalitet generelt beskrives i en mere sensationel tone med et ladet ordvalg, hvilket sammenholdt med koncentrationen om beretninger om gruppens aktiviteter, kan bidrage til en diskurs og en opfattelse af, at bande- og rockerrelaterede personer generelt er meget voldsomme og skaber utryghed for det øvrige samfund. Det kan endvidere bidrage til, at den herskende diskurs bliver ensidig med fokus på, at problemets omfang er stort og dermed, at alvorligheden i problemet kræver politisk tiltag. Det kan yderligere bevirke, at befolkningens retsfølelse påvirkes og at der skabes utryghed hos befolkningen, som følgelig kræver højere straffe inden for området. I analysedel 2 ses det ligeledes hvordan, der anvendes diskurser som konstruerer og opretholder en den gængse italesættelse af bande –og rockerkriminalitet. Disse diskurser kan bidrage til en generel diskurs, hvor ofrenes krænkelse og befolkningens retsfølelse er i centrum. Inden for den politiske debat findes der dog flere diskursordner, som har et mere løsningsorienteret fokus. Der findes ligesom i medieanalysen frem til diskursordner som kan bidrage til at øge utrygheden, som der opstår i forbindelse med bande –og rockerrelaterede kriminalitet. Yderligere identificeres det i både analysedel 1 og 2, at der anvendes diskursordner som "dem" og "os". Ved denne diskursorden tillægger både medierne og politikerne, befolkningens retsfølelse en

særlig betydning. Ligeledes identificerer både de politiske udtalelser og mediernes italesættelser bande –og rockerrelateret kriminalitet som et omfattende problem for samfundet og at de skærpede straffe i denne forbindelse er løsningen.

Det er dog ikke alene sprogbruget, som er med til at påvirke modtagernes opfattelse af bande - og rockerrelateret kriminalitet. Det handler lige så meget om mediernes dagsorden, om deres udvælgelse af noget nyhedsstof frem for noget andet. Hvilke elementer der fremhæves, inddrages eller undlades i mediedækningen frem for andre. Medierne kan ligeledes være medvirkerne til opretholdelse eller rekonstruktion af en diskurs omkring et givent emne og derved være medvirkende til, at præge modtagernes opfattelse. I medieanalysen kunne det konkluderes, at mediernes fremlæggelse af bande –og rockerrelateret kriminalitet er med til at skabe moralsk panik samfundsmæssigt. I takt med, at de betegner de omtalte grupperinger i overdrevne vendinger, gennem ordensdiskurser som dramatisering, skræmmebilleder, spændingsmomenter, frygtskabelse samt ”monsterbilleder”, er de med til at skabe forargelse og frygt hos den øvrige befolkning. Skabelse af moralsk panik findes ikke kun i mediedækning. I gennemgangen af 1. behandlingen af L190, blev der ligeledes fundet tendens til skabelse af moralsk panik. I behandlingen blev det identificeret, at politikerne udtrykker en reel bekymring for grupperingernes afvigelse samt en klar opfattelse af, at deres adfærd ikke er acceptabelt og derved skaber et samfundsproblem samt trussel for det øvrige samfund.

Sammenholder man politikernes og mediernes debat med hinanden, ses det at der hersker en fokusering hos dem begge på offeret og utrygheden, fremfor statistik og ekspertudtalelser. Da denne diskursorden er dominerende indenfor både mediedækningen samt den politiske debat, kan det indikere at mediernes dækning og italesættelse kan præge og påvirke politikken. Den politiske anerkendelse af, at bande – og rockerrelateret kriminalitet er et problem, som bør varetages, kan yderligere, set i lyset af undersøgelsens teoretiske afsæt, være et eksempel på hvorledes der reageres på, at medierne har skildret en utryghed eller sågar en frygt hos befolkningen.

Med analysen af mediernes dækning, sammenholdt med undersøgelsens udvalgte teoretiske grundlag, menes der at være belæg for, at kunne konkludere de dominerende tendenser ved italesættelsen af bande –og rockerrelaterede kriminalitet i

medierne. Yderligere menes det, at det påvises at denne italesættelse i medierne er med til at præge og påvirke retspolitikken i en retning af hårdere straffe inden for det givne område. I forlængelse heraf kan der ses et grundlæggende problem bestående af mediernes italesættelse af bande – og rockerrelateret kriminalitet, der er med til at påvirke retspolitikken i en retning af hårdere straffe, på trods af at eksperterne mener, at dette vil stride imod det nytteetiske aspekt af retssystemet. Dette leder til Dalberg-Larsens teori om kriminalpolitik, hvor ekspertviden ikke længere tildeles særlig stor betydning. Med henvisning til Penal Populism viser politikudformningen sig ud fra en imødekommelse af befolkningens retsfølelse og i mindre grad på eksperternes råd om, hvad der virker og hvad der ikke virker, i forhold til nedsættelse af kriminaliteten inden for det givne område. Dette kan ses som udtryk for, at der føres en populistisk politik. I kraft af at en stor del af befolkningen ønsker, at der strammes op i forhold til bande -og rockerrelateret kriminalitet, ses det at politikerne forsøger, at imødekomme dette ønske. Befolkningens retsfølelse og eksperternes råd kan dog være svære at forene, hvilket indebærer at politikerne kan være nødt til, at prioriterer hvilken holdning de vægter højest. I behandlingen af L190 ses det tydeligt, at ekspertviden mere eller mindre bliver negligeret, hvilket påviser at befolkningens retsfølelse vægtes højest i denne debat. Dette kan ses som værende en naturlig konsekvens af demokratiet og dets indretning, i takt med, at politikerne skal vælges ind ved et repræsentativt valgssystem samtidig med, at de skal repræsentere og varetage befolkningens ønsker. Selvom den generelle forståelse af kriminalitetsniveauet og straffen inden for et givent område, kan være baseret på misinformation, gør det ikke et individs ønske om retfærdighed mindre rigtig. Derfor må det fra politisk side, også være legalt at efterkomme denne retsfølelse, misinformeret eller ej.

Ud fra et økonomisk og nytteetisk perspektiv er skærpede straffe ikke nødvendigvis løsningen. Dette skyldes, at samfundet bruger mange ressourcer på, at finansierer fængselsstraffe samtidig med, at det ifølge flere eksperter ikke vil medføre, en forbyggende funktion samt et mindre recidivtal, ved en sådan skærpelse. Set i lyset af L190s skærpelse af prøveløsladelse, mener eksperterne ikke, at dette vil have nogen nyttefunktion eftersom, at prøveløsladelsen er et vigtigt værktøj inden for resocialisering, i det man undgår at løslade den kriminelle uden opsyn og med mulighed for positiv påvirkning via tilsyn hos kriminalforsorgen.

Det kan være svært at argumentere mod de krænkelser som offerene udsættes for, ved f.eks. et skyderi i det offentlige rum, i forbindelse med et bande-/rockeropgør. Det

kan anses for manglende anerkendelse af deres oplevelse. Det er imidlertid forskelligt, om samfundets borgere prioriterer retsfølelse eller samfundsnytte højest. Undersøgelsen her tager ikke stilling til, hvad der bør vægtes højest, da dette ville være en subjektiv og normativ vurdering. Problematikken opstår dog i det retsfølelsen ikke er informeret og således ikke nødvendigvis afspejler individets reelle holdning til kriminalitet og straf.

Da undersøgelsen bevæger sig inden for det socialkonstruktivistiske paradigme, skal der være en opmærksomhed på, at undersøgelsens konklusioner påvirkes af subjektive fortolkninger samt af hvilket fokus der ligges i opgaven.

7.1 Reliabilitet

Reliabilitet handler om pålidelighed, og om hvorvidt resultaterne er troværdige og præcise. Såfremt, at resultaterne er troværdige, vil de kunne reproducere af andre forskere. Det handler altså således om, hvorvidt undersøgelsen er gennemskuelig samt reproducerbar (Bryman 2008; s. 31). For at øge muligheden for, at andre skal kunne reproducere undersøgelsens resultater, er det et mål at sikre en høj gennemsigtighed hele vejen igennem processen. Hvorfor hvert et skidt nøje er beskrevet metodemæssigt. Et hvert tilvalg og fravalg ud fra de overvejelser der er blevet gjort igennem processen, er beskrevet i undersøgelsen. Valget i forhold til den anvendte empiri er ligeledes beskrevet grundigt, helt ned til hvilken kodning der er blevet brugt til, at finde frem til den anvendte empiri. Yderligere er de anvendte artikler samt den politiske 1. behandling af L190, vedlagt som bilag. Alt sammen for, at sikre en høj gennemsigtighed. Undersøgelsen vurderes derfor ud fra ovenstående, at der er en høj reliabilitet.

7.2 Validitet

Validitet handler om hvorvidt analysen hænger sammen og i hvilket omfang resultaterne kan generalises. Diskursen i en analyse er en konstruktion og når man arbejder med diskursanalyse er det ikke påkrævet, at der redegøres for forskerens forforståelser i den hermeneutiske forstand. Det er en udfordring i arbejdet med diskursanalyser, at se ud over egne selvfølgeligheder. Ofte vil forskeren være præget af sin kontekst, eftersom objektet typisk er en del af vedkommendes egen kultur. Det

er svært, at observere virkeligheden fuldstændig befriet for ens subjektive holdninger. Forskeren har altid en position i forhold til genstandsfeltet og der vil dermed altid findes andre positioner, hvorfra verden vil se anderledes ud. En diskursanalyse vil derfor ikke kunne være en fremstilling af sandheden, men derimod forskerens repræsentation af verden. I og med, at denne undersøgelse har konstrueret diskurserne ud fra egen viden samt position, vil andre der forsker inde for samme felt kunne finde andre diskurser og dermed også opnå andre resultater.

Diskursanalysen er dog en relevant metode i forsøget på, at skabe ny viden, idet den kan hjælpe til, at respektere udsagn som meningsfulde i den kontekst de optræder i. Analysemetoden kan bidrage til, at opretholde en kritisk sans overfor konstruktioner af sandheder samt selvfølgeligheder. For at opnå så meget gyldighed som muligt i herværende undersøgelse, er det forsøgt at tydeliggøre gennemsigtigheden vedrørende teorier, metode og empirien. Det er ligeledes forsøgt, at tydeliggøre overfor læseren hvilket valg samt fravalg der er fortaget i undersøgelsen.

8. Perspektiv på samfund og kriminalitets forståelse

I alle kendte samfund opleves der kriminalitet – hvilket gør, at kriminalitet kan opleves som en normalitet. Kriminalitet er noget som der forsøges bekæmpet og der bruges mange ressourcer og penge på, at finde frem til hvad der virker bedst i forhold til denne bekæmpelse. Spørgsmålet er dog, om kriminalitet nogensinde vil kunne bekæmpes eller om fænomenet altid vil være eksisterende i samfundet?

Ifølge den franske samfundsforsker David Émile Durkheim, som er kendt som en af foregangsmændene for den moderne sociologi, er kriminalitet gavnligt og ønskværdigt for samfundet. Dette begrundede han med, at negativ afvigelse så som kriminalitet samt positiv afvigelse sikre, at samfundet ikke strengere. Durkheim så det sådan, at hvis der ikke allerede eksisterer kriminalitet i et samfund, er man nød til at opfinde den:

”Lad os forestille os et samfund bestående af hellige mennesker, et eksemplarisk og fuldkomment kloster. Forbrydelser i egentlig forstand vil være ukendt dér; men de menneskelige fejl, der i almindelighed er tilgivelige, vil dér vække samme skandale, som den almindelige forbrydelse vækker i den almindelige bevidsthed... Forbrydelsen er altså nødvendig; den er knyttet til de fundamentale betingelser for alt samfundsliv, men alene derfor er den nyttig; de betingelser, som den er forbundet med, er i sig selv uundværlige for den normale udvikling af moral og ret.” (Durkheim 2000/1895).

Durkheims konklusion lød derfor, at et samfund uden kriminalitet både er utænkeligt, uundgåeligt og et helt nødvendigt træk, blandt andet fordi grænsen for hvad der vil blive defineret som kriminelt, blot ville blive sænket. Da individer udgør forskellige organismer, vil de altid opføre sig lidt forskelligt og det mest afvigende vil opfattes som det kriminelle. Durkheim konkretiserer sin opfattelse med et eksempel om, at både røveri og dårlig smag krænker en fælles konvention, men røveri straffes langt hårdere. Hvis alt røveri ophørte, mener Durkheim imidlertid, at den kollektive bevidsthed ville blive langt mere sensitiv overfor dårlig smag, reagere mere energisk imod den og endeligt give den en kriminell karakter (Durkheim 2000: 53-55).

Den kriminelle karakter er herved ikke en indbygget kvalitet i, bestemte handlinger. Det er snarere en definition, som den kollektive bevidsthed tillægger bestemte handlinger. Kriminalitet er herved ikke kun en begrædelig samfundspatologi ifølge Durkheim, men også noget ganske normalt. Kriminalitet er med til at vække kollektive følelser og præciserer samfundets normer, for den kollektive bevidsthed. Samfundet forenes i udpegelsen af afvigeren, hvor igennem de konforme opnår en øget social integration og yderligere bliver mindet om samfundets moralske rammer (Adler & Adler 2000: s. 44). Kriminalitet bliver derved funktionelt og nødvendigt for samfundet på den måde, at det både skaber fleksibilitet og frihed og samtidig gør det nødvendigt, med en normativ sontring mellem det lovlige og det kriminelle (Jacobsen & Sørensen 2013: s. 136-137). Ligesom kriminalitet kan straf også anses som værende funktionelt, i forhold til samfundet. Formålet med straf er ikke, at fjerne kriminalitet men derimod, at opretholde og forstærke den kollektive bevidsthed og solidaritetsfølelsen i samfundet. Det er igennem straffen for kriminalitet, at selve samfundets eksisterende normative orden vedvarende bekræftes. For Durkheim er kriminalitet i moderate mængder og straf altså med til, at regulerer samfundet normativt (Ibid.: s. 137).

Kriminalitet er universelt, vores opfattelse af hvad der er kriminalitet er universelt givet og bestemmes ud fra om det krænker det givende samfund, som kriminalitetsformen forgår i. Det der opfattes som kriminelt i et samfund, er således ikke nødvendigvis kriminelt i et andet. Kriminalitetsopfattelsen ændre sig i takt med samfundsudviklingen. Kriminalitet skal derfor ikke søges i individet eller i selve handlingen, men derimod i den samfundsstruktur hvori den finder sted. Samfundet går altid forud for og har en eksistens, uafhængigt af enkeltindivider. Det kriminelle menneske, står derfor ikke uden for samfundet som et fremmedartet, ondt og parasitisk væsen, men derimod en nødvendig og iboende del af samfundslivet (Ibid.: s.137).

Litteraturliste

- **Andersen**, Heine & Kaspersen, Bo Lars (2007): *Klassisk og moderne samfundsteori*, udgave 4. København, Hans Reitzels Forlag.
- **Balvig**, Flemming (2010): *Danksernes retsfølelse og retsfornuft – et forspil*. Det juridiske fakultet, Københavns Universitet.
- **Balvig**, Flemming (2011): *Social kontrol og social afvigelser*. Optrykt i Andersen, Heine; *Sociologi – en grundbog til et fag*. Kap. 16, Hans Reitzels Forlag.
- **Balvig**, Flemming m.fl.: *Kriminalitet og straf i tal og tekst*, Borgen, 1. udgave, 1988 (Balvig 1988)
- **Balvig**, Flemming (1994): *Kriminalitet og socialkontrol*. København, Columbus.
- **Christensen**, Anders Bøggild, Jørgensen, Sabine, Olesen, Søren Peter & Rasmussen, Tove (2015): *Viden og videnskabsteori i socialt arbejde – En introduktion til centrale temaer*. Hans Reitzels Forlag, København.
- **Christie**, Niels (2004): *En passende mængde kriminalitet*. Hans Reitzels Forlag.
- **Cohen**, Albert K. (1955): *Delinquent boys, The Culture of the Gang*. New York: Free Press.
- **Cohen**, Stanley (1994): *Folk devils & moral panics: the creation of the Mods and Rockers*. Oxford: Basil Blackwell.
- **Dalberg-Larsen**, Jørgen, "Lovene og livet – en retssociologisk grundbog", Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 5. udgave, 2005 (Dalberg-Larsen 2005)
- **Dearing**, James W. & Everett M. Rogers (1996): "Agenda-Setting", kap. 1, in *Stanford University*
- **Durkheim**, Emile (1972): *Den sociologiske metode*. Odense: Fremad.
- **Durkheim**, Emile (1975). *Opdragelse, uddannelse og sociologi – en bog om opdragelsens og uddannelsens funktion i samfundet*. Carit Andersen's Forlag og Finn Suenson's Forlag.
- **Durkheim**, Emile 2000: "The Normal and the Pathological" i Adler, Patricia & Adler, Peter: *Constructions of Deviance*. London, Wadsworth
- **Fairclough**, Norman (2003): *Analysing Discourse. Textual analysis for social research*, Routledge
- **Fairclough**, Norman (1992). *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity Press.
- **Fairclough**, Norman (1995): *Media Discourse*. London/New York, Edward Arnold.
- **Fairclough**, Norman (2001): *Language and Power* (second edition). Essex, Pearson Education Limited.
- **Fairclough**, Norman, (2006): *Discourse and Social Change*, Polity Press, Cambridge
- **Fuglsang**, Lars, Olsen, Poul Bitsch & Rasborg, Klaus (2007): *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne – På tvær af fagkulturer og paradigmer*. Roskilde Universitetsforlag, Frederiksberg.
- **Goode**, E., & Ben-Yehuda, N. (1994). *Moral Panics: Culture, Politics, and Social Construction*. Annual Review of Sociology.

- **Nilsen**, Gorm Toftegaard (2004): *Straffesagens gang*. Christian Ejlers' Forlag, 3. udgave, 1. oplag 2004.
- **Greve**, Vagn (2004): *Det strafferetslige ansvar*. Jurist- og Økonomforbundets forlag 2. Udgave.
- **Hjarvard**, Stig (1995): *Nyhedsmediernes rolle i det politiske demokrati*. Medieudvalget.
- **Hjarvard**, Stig (2008). *En verden af medier. Medialiseringen af politik, sprog, religion og leg*. København: Samfundslitteratur.
- **Hjarvard**, Stig, (2007): *Den politiske presse: En analyse af danske avisers politiske orientering*. Journalistica.
- **Jacobsen**, Hviid Michael & Sørensen, Anne-Stina (2013): *Kriminologi – en introduktion*. Hans Reitzels Forlag:
- **Jensen**, Sune Q. (2013): *Kvalitativ subkultur – at studere kulturel kreativitet på samfundets bund*.
- **Jørgensen**, Marianne Winther og Phillips, Louise (1999): *"Diskursanalyse som teori og metode"* Roskilde Universitetsforlag 1999, 4 oplag.
- **Kyvsgaard**, Britta (2006): *"Hvad virker – hvad virker ikke?"*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1. ud- gave, 2006.
- **Roberts**, Julian V., Loretta J. Stalans, David Indermaur, Mike Hough (2003): *"Penal Populism And Puplic Opinion"*, Oxford University Press, New York.

Webkilder:

- www.regeringen.dk
- www.retsinformation.dk
- www.justitsministeriet.dk
- <http://www.ft.dk/samling/20161/lovforslag/1190/index.htm>
- <http://www.ft.dk/samling/20161/lovforslag/L190/BEH1-94/forhandling.htm>
- <https://apps-infomedia-dk.zorac.aub.aau.dk/mediemarkiv>
- <https://projekter.aau.dk/projekter/>

OBS: Alle websider er blevet tjekket den 31. Maj 2018.

Primær Empiri - Dagbladsartikler:

- Politiken (14.12.2016), Frank Hvilsom: *Inden de lægger sig på operationsbordet, siger de, at de ikke vil tale med politiet*. (bilag 6)
- Politiken (07.10.2016), Elisabeth Astrup: *Nye bander forsøger, at vinde magt via konflikt*. (bilag 5)
- Ekstra Bladet (14.10.2016): *Villavej er frontlinje i bandekonflikt*. (bilag 8)
- Ekstra Bladet (10.02.2016), Sune Fischer: *Hærværk I: Fortsat krig imellem bande og rocker-gruppe*. (bilag 7)
- Berlingske (23.09.2016), Kasper Kildegård: *De er helt uden for pædagogisk rækkevide*. (bilag 3)

- Berlingske (03.12.2016) Eva Elisabeth Østergaard Jensen & Kirstine B. Lauritzen: *Dødningehovederne på Nørrebro*. (bilag 4)
- BT (15.09.2016), Kirstine B. Lauritzen & Pernille Dreyer: *Banderne er blevet mere brutale*. (bilag 9)

Sekundær empiri – Dagbladsartikler:

- Berlingske (18.11.2016) Søren Domino & Jensen Beck Nilsen: *Pind vil overvåge os alle for at bekæmpe rockere og bande*.
- Berlingske (23.12.2016), Thomas Larsen: *DF vil vise indvandringens pris*.
- Berlingske (04.09.2016), Thomas Larsen: *Politisk: De unge dræbere skal stoppes*.
- Berlingske (05.10.2016), Allan Sørensen: *Rockere og bande i rekrutteringskamp*.
- Berlingske (05.10.2016), Jens Anton Bjørnager & Kristine Benedicta Lauritzen: *Vores forudsigelser risikerer at blive til virkelighed*.
- Berlingske (08.09.2016) Caroline Kamil & Pernille Dreyer: *Opgør blandt hollændere fra helvede trækker spor af bold*.
- Berlingske (09.10.2016), Thomas Larsen: *Pinds krig mod banderne*.
- Berlingske (09.11.2016), Mette Dahlgaard, Kristine Benedicta Lauritzen & Jens Anton Bjørnager: *Bandekonflikten spidser til: 21 skyderier siden juli*.
- Berlingske (12.12.2016), Søren Domino: *DF og S til kamp mod rockere: slut med prøveløsladelse*.
- Berlingske (15.09.2016), Kristine B. Lauritzen: *Rygmærker, forråelse og kamp om kriminelle markeder*.
- BT (06.09.2016), Sanne Fahnøe: *Rockere Kidnappet*.
- BT (03.06.2016) Mette Faurholt-Sehested & Jonas Vester: *Bandeopgør rykker vestpå*.
- BT (03.06.2016), Jesper Vestergaard Larsen: *Overfaldet med kølle: Eks-rocker i koma havde milliongæld*.
- BT (04.06.2016), Jesper Vestergaard Larsen & Karina Svensgaard: *Nye og gamle bander*.
- BT (07.09.2016) Jesper Vestergaard Larsen & Simon Boas: *Rocker dræbt og parteret*.
- BT (08.01.2016) Debatindlæg med Trine Bremsen (S) og Preben Bang Henriksen (V): *Debat: KONTROVERS: Skal vi lade være med at prøveløslade, hvis dømte stadig er medlem af en bande?*
- BT (08.09.2016), Hans Peter Madsen & Sanne Fahnøe: *"Min elskede Kevin er borte"*.
- BT (14.07.2016), Ritzau : *Fængselsbetjente: Bande står bag overfald*.
- BT (15.12.2016), Jens Holmberg & Kaare Kronberg: *Kriminelle hamstrer sydevåben*.
- BT (26.12.2016), Jesper Vestergaard Larsen: *Bestialske mordere på fri fod*.
- Ekstra Bladet (09.06.2016), Sune Fischer: *Spillede med – Magtdemonstration efter rocker-begravelse*.
- Ekstra Bladet (01.10.2016), Bjarne Kristensen: *Sådan forsynes de kriminelle*.
- Ekstra Bladet (02.08.2016), Marianne Hjort: *Debat: Rockerbander er et større problem, Espersen*.

- Ekstra Bladet (03.10.2016), Jimmi Willemoes Jensen: *Tæt på krig.*
- Ekstra Bladet (03.10.2016): *Iskold bil-bande: Affyrede mindst fem skud.*
- Ekstra Bladet (07.02.2016), Jan Søgaard: *Kendt bande bag "dødspatrulje".*
- Ekstra Bladet (07.05.2016), Flemming Jørgensen: *Lang jagt på attentatmænd: Vilde Bandidos stod bag.*
- Ekstra Bladet (11.12.2016), Simon Schultz Van Engeland & Kristian Kornø: *Sandy kan det umulige: Får tunge kriminelle ud af banderne.*
- Ekstra Bladet (14.08.2016), kilde Rapport fra Justitsministeriet juni 2016: *Straffet med: Prygl og drab.*
- Ekstra Bladet (14.08.2016), Kristian Kornø: *EKS-ROCKER: Det rørte mig ikke at brække en mands arm eller tvinge nogen til røveri.*
- Ekstra Bladet (14.10.2016), Sune Fischer, Caroline Clante, Amanda H. Alberts & David Attardo: *En død og mange: Derfor skyder de.*
- Ekstra Bladet (15.05.2016), Sune Fischer: *Ramt af: Forsøgt likvideret ved højlys dag.*
- Ekstra Bladet (15.05.2016), Thea Pedersen: *Hun er gangsternes skytsengel: De er mine "dreng".*
- Ekstra Bladet (15.07.2016), Lisbeth Povlsen: *Jann: Sort får.*
- Ekstra Bladet (16.01.2016), Stine Eskildesen & Camilla Marie Nielsen: *Mondæne narkosjælland: Paradis for rockere og narkogangstere.*
- Ekstra Bladet (17.02.2016), Flemming Sørensen: *Politiet: HA og Bandidos stadig store.*
- Ekstra Bladet (18.06.2016), Mette Fleckner, Sune Fischer & Jacob Andersen: *To mænd sigtet for: Bandekrig eksploderede.*
- Ekstra Bladet (19.06.2016), Sune Fischer: *To mænd og endnu en rocker anholdt efter skuddrab på Frederiksberg.*
- Ekstra Bladet (20.05.2016), Anne-Mette Gregers Simmel: *Bande forbereder sig på angreb.*
- Ekstra Bladet (21.04.2016), Ritzau: *Lånte ven penge til pistol: To dømt i våbensagen i kølevandet på trippeldrab.*
- Ekstra Bladet (25.07.2016), Jesper Hjorth: *Morder blev selv: Jønke skulle dø i kugleregn.*
- Ekstra Bladet (25.11.2016), Sune Fischer: *Politiet sender vred besked til pistolmænd: Lyngby-skud himmelråbende tåbeligt.*
- Ekstra Bladet (28.08.2016), Jonas S. Nielsen & Jesper Rise Børjesen: *Hells Angels-rocker skudt ned ved tankstation.*
- Ekstra Bladet (30.08.2018), Sune Fischer: *ODENSE-BANDEN: BLACK ARMY: Skud mod rockervar ikke os.*
- Ekstra Bladet (30.09.2016), Anne-Mette Gregers Simmel: *Politiet: Det lurar under overfalden flere steder i landet.*
- Ekstra Bladet (30.09.2016), Sune Fischer: *Konflikt: Black Army og Hells Angels på kollisionskurs.*
- Politiken (07.10.2016), Elisabeth Astrup: *Nye bander forsøger at vinde magt via konflikt.*